

Melléklet a 174. számú irományhoz.

Indokolás,

„a védjegyek oltalmáról“ szóló törvényjavaslathoz.

A védjegyótlalomra nézve a vám- és kereskedelmi szövetség XVII. cikke által fentartott rendszabályok az ipar- és kereskedelem mai fejlődésének többé meg nem felelnek. Ez okból a magyar kormány Ő Felsége többi királyságainak és tartományainak kormányával az előterjesztett törvényjavaslatban állapotott meg, melynek fontosabb intézkedései a következők:

A védjegy fogalma alá nemcsak azon jegyek soroltatnak, melyeket valamely iparos készítményeinek megjelölésére használ, hanem azok is, melyekkel kereskedő vagy termelő az általa vagy mások által készített vagy termelt árúk megjelölésére a célból kíván használni, hogy ezen árúk jó vagy különös minőségeért a vevőközönség irányában úgyszólván kezességet vállaljon.

Miután a védjegyótlalmat csak az esetben nyerhetni, ha az az államhatalomnak erre kijelölt közegeinél be lett mutatva, ez által jegyzékbe véve és közzétéve, meg kellett említeni azon jegyeket, melyek lajstromozása egyáltalában ki van zárva (3. §.).

Ki vannak zárva Ő Felségének és a királyi ház tagjainak arczképei, valamint közczimerek (országos és közhatósági czimerek), számok, betűk és szavak, mert ezeket egyesek számára lefoglaltatni és kizárólagos üzleti használatra kiaknázni mások kára és jogsérelme nélkül nem lehet.

Teljesen kizáratnak a belajstromozásból azon jegyek, melyek már ugyis általánosan használtatnak, pl. a magyar malomiparban használt számjegyek, olyanok melyek erkölcsi és rendészeti szempontból még belajstromozás nélkül sem türhetők, végre mindazok, melyek a nagyközönség félrevezetésére alkalmasak és melyek hamis üzleti adatokat magukban foglalván, használatuk már az 1884. évi XXII. t.-cz. (ipartörvény) 58. §-a értelmében is büntetés terhe alatt tilos.

Máskép áll a dolog, ha mindezek csak más jelvényekkel és alakokkal együttesen, úgyszólván mellékesen kívántatnak alkalmaztatni. De ez esetben Ő Felségének és a királyi ház tagjainak arczképei, valamint rend- és érdemjelek, nemkülönben az országos és más közczimerekre nézve ki kellett mondani azon megszorítást, mely Magyarország czímerére nézve már különben is

az 1883. évi XVIII. t.-cz.-ben foglaltatik, de mely védjegyek tekintetében a jelzett egyéb tárgyakra is kiterjesztetik, hogy t. i. használatuk és belajstromozásuk csak a fennálló törvények és szabályok szerint külön elnyerendő engedély alapján eszközölhető.

Az által, hogy valaki belajstromozott védjegyébe — egyes betűket és szavakat vesz fel, más iparos nem esik el azon természetes jogától, — hogy nevét vagy czégét — vagy ennek kezdőbetűit belajstromozás alapján vagy a nélkül, ezentul is mindenütt használhassa.

Ezen elvet lehető félreértések és zaklatások kikerülése czéljából a törvényben határozottan ki kellett fejezni (5. §.).

Rendszerint senki sem köteleztetik arra, hogy az iparban használandó — jelvényeit belajstromoztassa, valamint arra sem, hogy belajstromozott védjegyét minden körülmények közt alkalmazza. Minthogy azonban lehető csalások kikerülése szempontjából és jelesen, bizonyos élelmiszerek és használati tárgyak gyakori hamisítása esetében kívánatos lehet, hogy az itt érintett árúk védjeggyel láttassanak el, és ennek alapján származásuk azonnal felismerhető legyen, felhatalmazást kér a kormány arra, hogy bizonyos védjegyekre nézve remdeleti úton a használati kényszert és bizonyos czikkekre nézve a védjegy bejelentését következőleg kimondhassa (6. §.).

A védjegy ótalma csak kereskedelmi, vagy iparvállalatoknak — nem pedig egyes magán-személyeknek nyujtatván, ezen ótalom magának a vállalatnak megszűnésével elenyészik, illetőleg a vállalattal az új birtokosra átszáll és pedig külön bejelentés nélkül, ha a vállalatot az özvegy kiskorú örökösök, hagyatéki vagy csődtömeg folytatja, minden egyéb esetben csak külön bejelentés, belajstromozás és hirdetés folytán (9. §.).

A 10. §-ban foglalt azon kijelentés, hogy másnak nevét, czégét, czímerét vagy üzleti megnevezését, annak beleegyezése nélkül árúk megjelölésére, belajstromozás nélkül is használni tilos, szorosán a védjegy-törvénybe nem tartoznék, minthogy pedig az ily jogosulatlan használat csalási szándékból nem ritkán szokott előfordulni és törvényeink ily súlyos visszaélés ellen megfelelő büntetést nem szabnak, miután továbbá már nemzetközi congressusok a név- és czégnek bitorlása ellen hozandó szigorú intézkedéseket ismételve sürgették, ezen a védjegy bitorlásával rokon cselekmény eltiltása és megfenyítése a törvényjavaslatban czélszerűen helyet foglalhat.

A kereskedelmi és iparkamaráknál vezetett védjegy-lajstrom és a belajstromozásért a kamara pénztárába fizetendő 5 forintnyi díj, már eddig is divatozik, és ezeknek ezentul is változatlan fentartása mellett azon körülmény szól, hogy a kereskedelmi és iparkamarák nagyobb számban és bizonyos vidéki góczpontokon fennállanak és a kamarai tisztviselőknél rendszeren feltalálható azon külön szakképzettség, melynél fogva a hozzájuk forduló közönségnek szakavatott felvilágosításokat nyujthatnak (13—15. §§.).

Egészen új intézkedése a törvényjavaslatnak az, mely szerint a védjegyek ótalma a bejegyzéstől számított 10 év alatt megszűnik, a mennyiben az illető annak új belajstromozását addig nem kérte. Ezen intézkedés — szükségessé vált azon tapasztalás folytán, hogy a védjegy ótalmát élvező vállalatok, megszűnés esetében, vagy akkor midőn a védjeggyel többé nem élnek, vagy esetleg újak jegyeztetnek be, ezen körülményeket rendszeren be nem jelentik és így a védjegy-lajstrom a felhagyott védjegyek oly tömegével van terhelve, melyeket folytonosan nyilvántartanak ugyan, de a melyek tényleg nem is használatnak. A javasolt intézkedés alapján tehát a 10 év lejártá előtt újra be nem lajstromozott védjegyek hivatalból törültnének, feltételeztetvén az, hogy az ilyenek használata a forgalomban már megszűnt. A zárhatózatokban, oly védjegyekre nézve, melyek 10 évnél régibb idő óta lettek belajstromozva, melyek tehát ezen intézkedés szerint már törülendőek volnának, újbóli belajstromozásra kedvezménykép három havi határidő tűzetik ki (16—32. §§.).

A ministerium kebelében vezetendő központi védjegy lajstrom már jelenleg is létezik a vám- és kereskedelmi szövetség XVII. cikkelye alapján (17. §.).

A központi védjegy-lajstromzás rendszeres vezetése a kereskedelmi forgalom érdekében lehetővé teszi azt, hogy azok, kik valamely már belajstromozott és még jogilag fennálló védjegygyel azonos védjegyet lajstromoztatni kívánnak, ezen ugyanazonosság iránt tudakozódhassanak és biztos felvilágosítást nemcsak nyerhessenek, sőt a létező ugyanazonosságra hivatalból is figyelmeztessenek (avis-prealable) a végett, hogy ennek folytán bejelentésüket visszavonhassák, módosíthassák vagy ha nézetök szerint az állított ugyanazonosság fenn nem áll, ellenfelüknek keresetét bevárva, fentarthassák. Egyuttal figyelmeztetik az ily esetben a lajstromozásnál az is, kinek azonos védjegye már előbb be volt lajstromozva oly célból, hogy az újabb védjegyet esetleg megtámadhassa (18. §.).

Több bejegyzett védjegy közt az otalom csak annak biztosítatik, mely előbb be lett jelentve, mely végből a lajstromozó kamara a bejelentési napot és órát tartozik a védjegy-lajstromba felvenni (19. §.).

A védjegy átruházása csak az átruházó vagy az új vállalkozó kérelmére, törlése pedig vagy a jogositottnak kérelmére, vagy hivatalból a 10 éven belül nem eszközölt megújítás az átruházási kérelem elmulasztása folytán, valamint oly ministeri határozat alapján történik, mely a kamaránál történt belajstromozását a törvényjavaslat 4. és 5. §. szerint étvénytelennek kimondja.

Per utján a védjegy törlése azon esetben történhetik, ha egy előbb bejegyzett védjegy birtokosa egy utóbb bejegyzett védjegy ellen tiltakozik s a minister az ugyanazonosságot határozatilag kimondja. (21. §.)

A védjegyek bitorlására, mint vétségre, kapcsolatban a 1878-ik évi V. t.-cz. 20. és 53-ik §-aival, 1,000 frtig terjedő pénzbüntetés, visszaesés esetében pedig, ha az utolsó büntetés kiállása óta tiz esztendő még el nem tett, három hónapig terjedhető fogház és ezer forintig terjedhető pénzbüntetés hozatik javaslatba. Az 1878: V. t.-cz. 413. §-a a védjegyek hamisításának büntetése iránt intézkedik ugyan, ezen törvényes intézkedés azonban nem terjed ki Horvát-Szlavonorságra, és a védjegy bitorlások tekintetében egyrészt túlszigorú, de másrészt nem elég kimerítő, mert csak azt rendeli megbüntetendőnek, ki másnak czégét vagy iparjegyét jogtalanul használja a végből, hogy a nevüket az árúcikk eredete, természete vagy minősége iránt tévedésbe ejtse. A jelen törvényjavaslat szerint azonban nemcsak az büntetendő, ki ily czéget vagy iparjegyet jogtalanul és félrevezetési szándékkal használ, hanem az is, a ki az ily védjegygyel, névvel vagy czéggel ellátott árukat rosszhiszeműleg elad — és forgalomba helyez, valamint az is, ki tudva ily jelzéseket előállít. Hozzá kellett még tenni, hogy furfanggal alkalmazott csekély változások, melyeket az illető árúnak közönséges vevője csak különös figyelem mellett ismerhet fel, a bűnösséget meg nem szüntetik. Az ipar tulajdonnak fogalmából önként következik, hogy ilyenmő — vétségek, nem hivatalból, hanem csak a sértett fél indítványára üldözendők. (27. §.)

Minthogy a büntető ítélet hozataláig az illető jogositottnak kára mindinkább fokozhatik a bíróság ideiglenes intézkedéseket (a tárgyak lefoglalását, zár alá helyezését stb.) foganatosíthat (28. §.)

A védjegybitorlási büntető perekben bíróságok előtt oly kérdések merülhetnek föl, melyek csakis a központi lajstrom vezetésével megbízott felsőbb hatóság (a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister) dönthet el véglegesen, nemcsak azért, mert a belajstromozás, átruházás és törlés eszközlése, valamint azoknak elsőbbsége iránti határozatok által a központi védjegy-lajstrom hitelessége és megbízhatósága teljesen megsemmisítenék. Ily esetben tehát a bitorlásra nézve illetékes bíróság ítéletét egyelőre felfüggeszti és a minister elhatározását elvárja (29. §.).

A nemzetközi forgalom szempontjából nemcsak hazai, hanem külföldi védjegyeknek és pedig a viszonzosság feltétele alatt biztosítatik az oltalom (31. §.).

E tekintetben fennállanak nálunk Északamerikával az 1872: XIV. t.-cz.-ben felvett egyezmény, Oroszországgal az 1875: XI. t.-cz.-be iktatott nyilatkozat, Németországgal 1875: LVII. t.-cz.-ben foglalt nyilatkozat, Nagybritanniával az 1877: XVIII. t.-cz.-be iktatott szerződés, Olaszországgal az 1879: I. t.-cz.-be felvett szerződés, Belgiummal az 1880: XXII. t.-cz.-be iktatott egyezmény, Spanyolországgal az 1881: XVI. t.-cz.-be felvett szerződés, Franciaországgal az 1884. évi VI. t.-cz.-be iktatott egyezmény, Svájc czal az 1886: IX. t.-cz.-be felvett egyezmény, Németalfölddel az 1887: XL. t.-cz.-be felvett egyezmény.

Tekintettel az előadottakra, valamint arra, hogy e javaslatban a védjegy oltalmára vonatkozólag a nemzetközi forgalomban érvényre jutott elvek a nálunk gyakorlatban előforduló kivánalmakkal összhangzásba hozattak: kérem az országgyűlést, hogy a törvényjavaslatot elfogadni méltóztassék.

Budapesten, 1888. évi márczius hó 7-én.

*Gróf Széchényi Pál s. k.,
földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minister.*

Melléklet a 174. számú törvényjavaslat indokolásához.

Kimutatás,

az 1859—1886. év végéig belajstromozott összes védjegyekről.

Melyik évről	Védjegy			
	Magyar	Osztrák	Külföldi	Mindössze
1859—1866.	32	1306	8	1346
1867.	1	78	134	213
1868.	2	62	19	83
1869.	—	84	44	128
1870.	4	97	23	124
1871.	—	88	22	110
1872.	6	90	20	116
1873.	2	105	47	154
1874.	4	131	130	265
1875.	10	202	113	325
1876.	3	184	200	387
1877.	11	282	85	378
1878.	43	285	87	415
1879.	26	315	89	430
1880.	22	273	211	606
1881.	51	408	93	552
1882.	43	357	175	575
1883.	45	362	99	506
1884.	51	475	133	659
1885.	60	496	199	755
1886.	83	518	116	717
	499	6298	2047	8844
Tíz év előtt bejegyzett védjegyek a 16. §. szerint törlendők és újbóli belaj- stromozásra kötelezve lesznek 1887. deczember 31. számítva.	75	2709	845	3629
Nem lesz újbóli belajstromozandó . . .	424	3589	1202	5215

632. szám.**A közgazdasági bizottság****jelentése,****„a védjegyek oltalmáról“ szoló törvényjavaslat tárgyában.**

Midön a közgazdasági bizottság a védjegyek oltalmáról szoló törvényjavaslat általános tárgyalásába bocsátkozott, mindenekelőtt készséggel elismerte, hogy ezen törvényjavaslat fejlődő forgalmi életünknek valódi szükségletét van hivatva kielégíteni.

Mind az ipari termelés, mind pedig a kereskedelmi forgalom mai napság nemcsak a nagy nemzetközi verseny behatása alatt állanak, hanem azok az állam belterületén is a leg-erősebb versenyzésre vannak késztetve. S ezen erős verseny elég gyakran illoyalis eszközökkel is jelentkezik és a termelő iparos szellemi tulajdonának megsértésétől sem riad vissza. Mi sem természetesebb tehát, minthogy az ipari tulajdon hatályos jogvédelme a culturállamok egyik fontos és kötelességszerű feladatát képezi.

A jelen törvényjavaslat az ugynevezett ipari tulajdon védelmét célzó törvényes intézmények korszerű reformjában, megnyitó és első fontos lépésnek tekintendő, melyet a t. szak-minister ur részéről tett nyilatkozat szerint, a szabadalmi ügy és a minta-védelemről szoló törvényjavaslatok kellő egymásutánban fognak követni.

A védjegyek oltalmáról szoló jelen törvényjavaslat az ipari tulajdon egyik legfontosabb részét rendezi, mert az iparos vagy kereskedő az árújára alkalmazott külön jegyben, találékony-ságának, tevékenységének és szorgalmának, valamint megbízhatóságának jelképét látja, melyet mint egyéniségének részét kívánja sérthetetlennek tekinteni és joggal követelheti, hogy véd-jegyének bitorlója szigoruan büntetessék és az okozott kár megtérítettessék.

E részben nálunk eddig a monarchia másik államával kötött vám- és kereskedelmi szövetség XVII-ik czikke értelmében az 1858. évi deczember 7-iki patens határozmányai vannak érvényben, melyek azonban az egyszerű bejelentési eljárásan alapulva, a modern igényeknek megfelelő védjegy-oltalmat nem nyujtanak. Egyéb törvényes intézkedéseink közül az 1878. évi V. törvényczikk 413. §-a a védjegyek hamisításának büntetéséről gondoskodik, valamint az 1884. évi XXII. törvényczikk 58. §-a büntetést szab a hamis üzleti adatokat magukban foglaló jegyekre. Azonban ezen, kétségkívül haladottabb felfogásnak hódoló törvényes intézkedéseink részben Horvát-Szlavonországokra ki nem terjednek, sem pedig a monarchia másik államában hasonirányú törvényes intézkedések által nincsenek rendezve.

Mindezen körülmények tekintetbevételre kívánatos, hogy a védjegy-oltalom a monarchia másik államával közös elveken nyugvó, célirányos törvényjavaslatban rendeztessék.

A jelen törvényjavaslat ennek megfelelően a védjegy-oltalmat olyképp rendezi, hogy tekintettel a jelenlegi tényleges viszonyokra, az előzetes értesítés (avis préalable) módozatját, mint a gyakorlatnak legmegfelelőbbet, rendeli el, mely azon elvből indul ki, hogy a védjegy-lajstromba való bejelentés alaki ténye adja ugyan meg, mind magán-, mind büntetőjogi tekintetben a védjegyoltalomra való igényt, mely azonban nem feltétele magának a védjegy-oltalomra való jognak.

A jelen törvényjavaslatban az eddig fennálló határozmányokkal szemben való haladást a következőkben lehet összefoglalni:

1. A védjegy-jognak kiterjesztése minden termékre és nemcsak iparüzőkre, hanem kereskedőkre és termelőkre is egyaránt.

2. A 6. §-ban a kereskedelemügyi minister azon felhatalmazása, hogy bizonyos áru-nemekre a belajstromozott védjegyek használatát kötelezőleg elrendelheti.

3. Hiteles központi védjegy-lajstrom kezdeményezése (17. §.), mely a 18. §-ban megállapított előzetes értesítések által másodlatok vagy kétséges esetektől menten marad, míg a 16. §-ban megszabott tízévenkinti megújítás a használaton kívüli védjegyek törlését lehetővé teszi.

4. A kereskedelmi ministernek nyitott mód, hogy a 21. és 3. §-ok alapján, a valóság-nak meg nem felelő és a fogyasztó közönségnek tévedésbe ejtésére kiszámított védjegyeket töröltheti.

5. A védjegy-bitorlásoknak a kir. törvényszékek által való vizsgálata és megbüntetése

A közgazdasági bizottság az előadottaknál fogva a szóban forgó törvényjavaslatot általánosságban egyhangúlag helyeselve, annak részletes tárgyalására tért át.

Ennek kapcsán a bizottság lehető figyelmébe véve a budapesti kereskedelmi és ipar-kamarának ezen törvényjavaslat tárgyában a t. képviselőházhoz beadott kérvényét, a t. szak-minister ur által több szakaszhoz tett módosításait készséggel elfogadta.

Ezek közül a 6., 7., 9., 13., 14., 15., 17., 18., 21., 29., 31., 32. és 33. §-okban tett módosítások inkább irányi természetűek, míg a büntetés szigorításának szükségessége szempont-jából a 23. §-ban a pénzbüntetés maximuma kétezer forintban, a 27. §-ban a kártérítési összeg maximuma ötezer forintban lett megállapítva.

A bizottság kívánatához képest a 6. §-ban foglalt határozmány nagyobb hatályossága okáért pedig, az 1884: XVII. t.-cz. 157. §-ának d) pontja mint új 31. §. lett beiktatva, minek következtében a régi 31—33. §-ok 32—34. számot nyernek.

A bizottság továbbá a 17. §. tárgyalásánál azon kívánalmat fejezte ki, hogy az ezen szakasz utolsó bekezdésében elrendelt közzététele a védjegyeknek, hivatalos szaklapban történ-jék, melyben azok szakok szerint csoportosítva lennének rendezendők; hasonlóképp szükségesnek véli, hogy a 33. §. (régii 32.) azon rendelkezése, miszerint »azon védjegyek, melyek a jelen törvény életbeléptetése előtt 10 évnél régibb idő óta lettek lajstromozva, az eddigi lajstromok-ból a jelen törvény hatálybaléptétől számítandó három hó elteltével törölendők, ha az illető védjegy-tulajdonosok ezen határidő alatt védjegyük újabb belajstromozását nem kérték«, külön felhívás útján lenne közzéteendő.

A közgazdasági bizottság a törvényjavaslatot módosított szövegezésben ezen jelentésé-hez csatolván, annak ugy általánosságban, mint részleteiben való elfogadását a t. háznak ajánlja.

Budapesten, 1889. évi november hó 15-én.

Elnök: Szólásra senki sincsen följegyezve, ha tehát szólni senki sem kíván, a vitát bezárom.

Kérem a t. házat, méltóztatik-e a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadni, igen vagy nem? *(Igen!)* Azt hiszem, kijelenthetem, hogy az elfogadtatik s így következik a részletes tárgyalás; először a cím.

Josipovich Géza jegyző *(olvassa a törvényjavaslat címét, 1. és 2. §-át, melyek változatlanul elfogadtattak).*

Elnök: E szerint a törvényjavaslat részleteiben is elfogadva lévén, annak végmegszavazása a legközelebbi ülés napirendjére tűzetik ki.

Következik a közgazdasági bizottság 145. számú jelentése „A védjegyek oltalmáról” szóló 129. számú törvényjavaslat tárgyában.

Azt hiszem, a t. ház méltóztatik a jelentést felolvasottnak tekinteni és így az általános vitát megnyitom. Az első szó a bizottság előadóját illeti.

Emich Gusztáv, a közgazdasági bizottság előadója: T. ház! Az iparügyre vonatkozó állami gondoskodásnak, az iparpolitikának feladatai közt kiválóan fontos helyet foglal el az ipari tulajdonjog védelme, mely — eltekintve a múltban eszközölt csekély kezdeményezésektől — a legújabb kor jogfejlődésének egyik fontos vívmányát képezi. A védjegyek oltalmáról szóló jelen törvényjavaslat az ipari tulajdonjognak azon fontos részét rendezi újlag, mely az iparos vagy termelő árújának megjelölésére szolgáló külön jegyet, mint egyéniségének részét sérthetetlennek kívánja tekintetni és azt a törvény hatályos és köteleességszerű védelme alá helyezi. Ezen törvényjavaslatnak jogerőre emelkedése által elérjük, hogy az ipari tulajdon védelmére szolgáló törvényes intézményeink reformálásában megtörtént-e az első fontos megnyitó lépés és ha azt azután a szabadalmi ügynek és minta-védelemnek korszerű újabb rendezése fogja követni, ezen a téren is megfeleltünk a haladó culturállamok követelményeinek.

Nem akarom azonban a t. ház becses figyelmét a bizottsági jelentésünkben ezen törvényjavaslat ismertetése tekintetében felhozottaknak ismétlésével fárasztani, így tehát csak annak kiemelésére szorítok, hogy a törvényjavaslat a védjegyek oltalmát olyképp rendezi, hogy tekintettel a tényleges viszonyokra és a németországi és franciaországi hasonló célú törvényekkel tett tapasztalatokra, az előzetes értesítést, az úgynevezett avis préalable módozatát, mint a gyakorlatnak leginkább megfelelőt rendezi el. Megfelel e törvényjavaslat a vám- és kereskedelmi szövetség azon határozmányának is, hogy a monarchia másik államának hasonló célú intézményeivel analog elveken nyugszik és nincs ellentétben azon irány-

rikai állam által 1863. márczius 20-án Párisban az ipari tulajdon védelmére alakult nemzetközi unió által kijelöltettek.

Még csak azon körülményre vagyok bátor a t. ház figyelmét felhívni, hogy e törvényjavaslat szerint a védjegy jog minden termelőre egyaránt ki van terjesztve és így az a mezőgazdasági termelők számára is hasznosítható lesz és különösen bor-, sajt-, tejtermékek stb. forgalmában is használható lesz.

Mindezek folytán kérem a t. házat, méltóztatásuk ezen törvényjavaslatot a közgazdasági bizottság szövegezése szerint általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadni. *(Élénk helyeslés jobbfelől.)*

Madarász József jegyző: Polónyi Géza!

Polónyi Géza: T. ház! Rendkívül sajnálom, hogy egészségi okokból nem fogok a dolognak annyira mélyre hatni, a mint szeretném; de mégis igyekezni fogok tőlem telhető rövidséggel azon főbb elveket körvonalazni, melyek bennünket ezen kérdés megítélésében vezetnek.

Általában a védjegyek oltalmát törvény által biztosítani feltétlenül helyes s ez a párt, a melyhez tartozni szerencsém van s a melynek nevében szólok, feltétlenül helyesli is azt. Ha tekintem magát azt a tényt, hogy e törvényjavaslatnak egyik cardinalis rendelkezése az, hogy egy eddig patens által, tehát a magyar közjogba nem illő instrumentum által szabályozott kérdést törvény által akar megoldani, úgy ezen szempontból tövönzőlnöm kellene a javaslatot, mert a patentalis intézkedés megszüntetését célozza. Ennek daczára azonban nem vagyok abban a szerencsés helyzetben, hogy a törvényjavaslatot még általánosságban is a részletes tárgyalás alapjául elfogadhassam. Az első ok, mely bennünket arra vezet, hogy e törvényjavaslatot általánosságban sem fogadjuk el, közjogi természetű. A t. ház csak természetesen, okszerűnek és következetesnek kell, hogy tartsa abbeli eljárásunkat, ha mi, a kik az osztrák állammal semmiféle közösségnek hívei nem vagyunk, a kik még a vámközösség elvét sem fogadjuk el, az ezen közösség elvén felépült bármely intézkedést közjogi okoknál fogva visszautasítunk. Azonban ha ezen általános elvi álláspont nem tenné is kötelezővé reánk nézve azt, hogy ezen újabb közös ügyet inarticuláló javaslatot ne fogadjuk el: a jelen specialis esetben nemcsak a közjogi alap az, mely bennünket arra készit, hogy e törvényjavaslatot még általánosságban sem fogadjuk el, hanem magának a parlamentarismusnak alapelve. Mert miről van itt szó, t. ház? Meggyőződéseim szerint a legveszedelmesebb közjogi elveknek egyike statualtatik és iktattatik törvénybe, mely a parlamentarismusnak fundamentalis elveit sérti és homlok egyenest azokba ütökzi. Nevezetesen a vámszerződés XVII. cikkelye szerint maga az a tény,

ha valamely árújegy — a hogy ott nevezik, itt most már helyesebben a védjegy kifejezés használtatik — ha valamely védjegy egyik vagy másik területen, tudniillik vagy az osztrák, vagy a magyar területen egyszer letéteményezett és lajstromoztatott, ez maga ipso facto és ipso jure biztosítékot nyújt az iránt, hogy ezen letéteményezés tényével oltalmat biztosít a maga számára a másik területen is. Röviden szólva, ha valaki Austriában az iparkamaránál az ő védjegyét letéteményezi és lajstromoztatja, ez a tény maga a XVII. cikkely világos és félremagyarázhatlan rendelkezései szerint jogot nyújt arra, hogy az a mi területünkön is védessék, mert a törvényjavaslat 32-ik szakaszába átvétetett, hogy az a védjegy, a mely ott lajstromoztatott, itt is védelemben részesül. Miért mondom én, t. ház, hogy ez a parlamentarismus alapelveivel ellenkezik? Azért, mert ha ipso facto és ipso jure maga a letéteményezés ténye a másik állam területén is biztosítja az oltalmat, ebből az következik, hogy a mi ministeriumunk az osztrák ministerium által megszabott eljárási szabály szerint, mely a mienkkel nem homogen, az ott lajstromozott védjegyekkel szemben kötött kézzel megy és köteles oltalmat nyújtani saját ministeri felelőssége mellett, tehát felelősséggel tartozik ugyan a mi parlamentünknek, de nem a saját tényeért, hanem az osztrák ministerium tényeiért. Ez, t. ház, meggyőződésem szerint a parlamentarismus elvének fejtetőre való állítása. Hogy az osztrák ministerek által szabályozott eljárás alatt, a nélkül, hogy a magyar területen a magyar törvényhozással szemben felelősséggel bíró tárczaministernek joga lenne megbírálni azt, vajjon szabályszerűleg és helyesen lett-e ott a védjegy lajstromozva, itt azon védjegyeknek oltalom biztosittassék, ez nézetem szerint a parlamentarismus alapelyébe ütközik.

De nem oly csekély jelentőségű e kérdés, mellőzve a közjogi tekintetet, közgazdasági szempontból sem. Mert mire vezet ez? Egyszerűen arra, hogy az osztrák területen levő nagy gyáripár nem lévén arra utalva, hogy Budapestre jöjjön, hogy védjegyeit itt oltalomban részesíttesse, egyszerűen bejegyezteti. Bécsben az iparkamaránál, vagy más osztrák kamaránál a maga védjegyét és semmit sem törődik azzal, hogy mi történik Magyarországon, mert hiszen a magyar minister hivatalból köteles annak oltalmat nyújtani és védjegye bejegyeztetik itt, mint currens tárgy. Nem közömbös ez a dolog azért sem, mert az osztrákoknak mindig volt eszük arra, hogy mit csinálnak. Például, a míg 1885-ben magyar iparosok védjegye összesen 60 jegyeztetett be és ennél fogva 60 magyar védjegy részesült Austriában oltalomban, addig ugyanazon évben 496 osztrák védjegy jegyeztetett be Austriában, melynek itt törvényszerű védelem biztosított. 1886-ban 83 magyar

védjegy jegyeztetett be, ugyanazon időben azonban 518 osztrák védjegynek nyújtott magyar területen a patens alapján védelem. Már most méltóztassanak figyelembe venni, hogy a törvény még az iránt sem rendelkezik, vajjon azon 5 forint, a melyről itt szó van, mint lajstromozási díj fizetendő-e az osztrákok által a magyar területen való lajstromozásért. Erről a törvényjavaslat egy árva betűvel sem emlékezik meg. Meglehet, hogy a gyakorlatban másként van megoldva, de sem a vámszerződés XVII. cikkelye, sem a jelen törvényjavaslat nem tartalmaz dispositiót az iránt, vajjon az a díj, a mit a magyar iparos ott tartozik fizetni, azt viszont az osztrák iparos itt is tartozik-e leróni? Ugyanigy állunk a közzététel, a promulgatio kérdésével, a melyre nézve később szintén lesznek megjegyzéseim. De, t. ház, ha általában véve a mi fundamentalis közjogi elveink nem feszélyeznének is bennünket abban, hogy a törvényjavaslatot általánosságban elfogadjuk, a jelen specialis esetben, midőn minden alapos ok nélkül, minden közgazdasági érdek ellenére, egy újabb közös ügy statuáltatik: a védjegyek közös ügye, mi ezen törvényjavaslatot már ezen szempontból és ezen okokból sem fogadhatjuk el a részletes tárgyalás alapjául. Azonban, t. ház, ha ezen közjogi és parlamentaris okok nem forognának is fenn, nem fogadhatnók el ezen törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául, mert — hogy röviden összegezzem ezen törvényjavaslat feletti kritikákat — azt kell mondanom, hogy én még a magyar törvényhozás termében ehhez hasonló rossz magyarsággal és helytelen terminológiával szövegezett törvényjavaslatot soha életemben nem olvastam. olvastam, t. ház, egy igen nagy tekintélynek örvendő szaklapban: a „Jogtudományi Közlöny“-ben egy igen jeles cikket, épen igen t. dr. Neumann Ármán túloldalón lévő képviselő urtól, melyben ezen törvényjavaslat felett kitünő kritikát gyakorol, melyre nézve már előzetesen kijelentem, hogy annak álláspontjával legnagyobb részben magam is egyetértek. De meg kell jegyeznem, hogy ezen törvényjavaslat nagyban és egészben majdnem szóról-szóra való receptiója az 1857-iki patensnek, két dolog kivételével. Az egyik az, hogy ezentúl nemcsak az iparos tulajdona vétetik e törvényjavaslat által védelembe — mint a hogy a t. előadó ur a törvényjavaslat szövegével ellentétben helytelenül jegyezte meg — hanem — és ezt akarom épen, mint a törvényjavaslat egyik helyes dispositióját kiemelni — a termelő és kereskedő érdekeit is védelme és oltalma körébe vonja. A másik, a mit helyeslek e törvényjavaslatban, az, hogy nemcsak a védjegyre magára terjeszti ki a büntető határozmányokat, hanem egészen helyesen — és pedig a Curia által hozott döntvény alapján és annak megfelelőleg — azon áthágókkal szemben is, a kik hasonló véd-

jegyeket gyártanak, szóval azok ellen is, a kik az illető cikk provenientiája iránt tévedésbe ejtenek valakit, tartalmaz büntetőjogi intézkedéseket.

Ha ezt a két dolgot kiemeltem, t. ház, akkor a többire nézve elmondhatom, hogy a mi e törvényjavaslatban új van, az nem jó s a mi jó benne, az nem új, mert valósággal szó szerint — a hol kihagyás van, helytelen kihagyásokkal — semmi egyéb ezen törvényjavaslat — majd ráutalok az egyes szakaszoknál, hogy melyik melyiknek felel meg — mint tisztán a patensnek átvétele, annyira átvétele, hogy csak mindjárt egyet említsek, a t. előadó ur előadói jelentésében míg egyrészt maga hangsúlyozza azt, hogy ezentúl nemcsak az iparosnak adatik védelem, de megadatik az a termelőnek és kereskedőnek is, addig a régi patensnek hűséges kifejezéseire ragaszkodva, folyton vállalatról beszél és az előbbi patens kifejezéseire hűen a vállalatot szerepelteti, mint olyat, mely tulajdonképen oltalomban részesül. A patensben ugyan helyes volt a „vállalat” kifejezés, mert abban csak az iparvédjegyek, az iparvállalatok jegyei részesültek védelemben, de ma már, midőn nemcsak az ipar, hanem a kereskedelem érdekei is védetnek, hogy lehet a törvényjavaslatban vállalatról beszélni; mert — engedje meg a t. előadó ur — a termelőt nem fogja a vállalat fogalma alá sorolni. Ezt, azt hiszem, bővebben magyaráznom sem szükséges. És ez az egész törvényjavaslaton átvonul.

Egyébiránt ez nem az egyedüli, a mit e javaslatnak terminológiája tekintetében kifogásolni kell, hanem rátérve a javaslat meritorialis részére, első sorban összeütközésbe és összekocczanásba kell jönnöm a bizottságnak jelentésével.

Én első sorban nem értem, hogy a mikor a bizottság azt jelenti, hogy e javaslattal a büntetések szigorítását akarja elérni, miképen magyarázom meg magamnak azt, hogy míg eddig a védjegyhamisításra a büntetőtörvénykönyv 413. §-ának rendelkezése szerint 3 havi fogházbüntetés is volt kiszabva, addig most az ő szigorítási elméletük szerint reducálják a büntetést és megelégszenek egyszerűen 2000 frtig terjedhető pénzbüntetéssel. Nem akarok most vitatkozni a felett, hogy melyik intézkedés a helyesebb, hogy tudniillik legyen-e szabadságvesztés a büntetés vagy sem, de ha már a bizottság azt mondja, hogy a büntetést szigorítani akarja s akkor a fogházbüntetésről áttér a pénzbüntetésre, engedje meg, hogy megmondjam, hogy a bizottsági jelentés legalább nem áll harmóniában azzal, a mit elérni akar.

De találkozom e bizottsági jelentésben egy sajátos dologgal. Az előadó ur ugyanis mindezek előtt az 1884: XXII. t.-cz.-re hivatkozik, a mely büntetést szab a hamis üzleti adatokat magukban foglaló jegyekre. Hát sziveskedjék a t. előadó ur megnézni az 1884: XXII. t.-cikket, a mely a

Fiumében nyújtandó adókedvezményről szól, ennek nincs 58. §-a. De már most tegyük fel, hogy ez sajtóhiba, a melynek reperatióját az előadói szék-ből megvárom, ha ily nagy hiba foglaltatik a törvényjavaslat indokolásában. En helyesbítem és a helyes idézetet megmondom. Az előadó ur az 1884: XVII. t.-cikkre akar hivatkozni, de ennél is hibásan citál, mert az 1884: XVII. t.-cz 58. §-a nem tartalmaz büntetést. Tessék megnézni, hogy ez az 58. §. a dispositiót tartalmazza, tudniillik azt, hogy hamis adatokat nem szabad a cégbe foglalni. A büntetést, a mely e rendelkezés áthágásával congruens s mely evvel összefüggésben kiszabatik, t. előadó ur a t.-cikknek nem 58., hanem méltóztassék megengedni, a 157. §-a tartalmazza.

Ezt csak azért mondom meg, hogyha már az ember egy bizottsági jelentést szövegez, a legkevesebb, a mit a törvényhozás termében kívánni lehet, az, hogy a szakaszokra legalább helyesen utaljunk. *(Helyeslés szélső balfelől.)*

Van a bizottsági jelentésnek egy passusa, t. ház, a melyet én — őszintén megvallom — nem értek *(Halljuk! Halljuk! a szélső baloldalon)* és azért kérem a t. előadó urat, hogy azt nekem megmagyarázni sziveskedjék.

A bizottsági jelentés ugyanis ezt mondja: „3. Hiteles központi védjegy-lajstrom kezdeményezése (17. §.), mely a 18. §-ban megállapított előzetes értesítések által másodlatok vagy kétséges esetektől menten marad, míg a 16. §-ban megszabott tízévenkinti megújítás a használaton kívüli védjegyek törlését lehetővé teszi.” Legyen szives az előadó ur ezt az egész pontot megmagyarázni, mert én azt megérteni képes nem vagyok.

Semmi kétségem, hogy a t. ház bele fog menni e javaslat részletes tárgyalásába, mert bármennyire közjogunkba ütközzék egy törvényjavaslat, maga az, hogy e javaslat a vámszerződés alapján követel bizonyos intézkedéseket, elég lesz a többségnek arra, hogy opportunusból megszavazzon egy javaslatot, melyet tán maga sem helyesel. Áttérek tehát annak részletes kimutatására, hogy a törvényjavaslat egyáltalában nem fogadható el a részletes tárgyalás alapjául. E javaslat annyi létező törvényt és törvényes elvet sért, hogy annak e házban való módosítását nem tartanám helyesnek, kivált, mert nagy testületekben részletes módosítást csak nagy nehezen lehet eszközölni; különösen azok szempontjából, kik a törvényjavaslat módosításait az Austriával való közösségnél fogva concertatio tárgyává kell, hogy tegyék, szükségesnek tartom, hogy a javaslat úgy, a mint van, új szövegezés végett az igazságügyi bizottsághoz utasíttassék vissza. Általában, ha egyes magánjogi kérdés, vagy kivált ha fontos büntetőjogi kérdés merül fel egy törvényjavaslatban, mint itt is, hol a büntető törvénykönyv szakasza világosan hatályon kívül helyeztetik, a törvényhozás csak

ugy jár el helyesen, ha azt első sorban az igazságügyi bizottsághoz utasítja, nehogy oly törvények alkottassanak, melyek a már létezőkkel homlok-egyenest ellenkeznek és bizonytalanná tegyék a jogszolgáltatást.

Az 1. § a védjegyek fogalmát állapítja meg. (Zaj.) Kérnék csendet, elnök ur!

Elnök: Kérem a t. képviselő urakat, ne méltóztassanak conversálni.

Polónyi Géza: Az első szakasz így állapítja meg a védjegyek fogalmát: „Védjegyek alatt a jelen törvény értelmében oly jelvények (jegyek, vignetták s effélék) értendők, melyek a kereskedelmi forgalomra szánt készítményeknek és árúknak más hasonló készítményektől és árúktól való megkülönböztetésére szolgálnak.”

Már most, ha mi kereskedelmi forgalomra szánt, tehát oly cikkekről akarunk beszélni, melyeknél a termelő s a fogyasztó között a kereskedő a közvetítő és másrészt a védelmet csak a készítményeknek és árúknak adjuk meg: méltóztassék megmondani, hogy lesz a védjegy biztosítható a termelő számára? Mert a termelő oly cikkeket is védelmezhet, melyek nem kereskedelmi forgalomra, hanem egyenesen fogyasztásra vannak szánva, vagyis a termelő s fogyasztó közt egyenesen létrejött ügylettel adatnak tovább. Ezek termények és nem készítmények.

És ha a t. előadó ur és a bizottság a termelőnek is akar védjegyet nyújtani, akkor a védjegy fogalmának az a megállapítása, melyet a törvényjavaslat tartalmaz, homlok-egyenest ellenkezik azzal, a mit mondani akarnak. Mert ha a védjegynek ez a helyes definíciója, akkor a termelőnek a termelő termékének védjegye nem lehet, mert itt csak kereskedelmi forgalomra szánt készítményeknek, tehát kereskedelmi forgalomra szánt ipari termékeknek adja meg a törvény ezen definitio szerint a védelmet. Minthogy pedig az intentio az, hogy a termékeknek is megadassék az, méltóztassék megengedni, de legalább a fundamentalis definitio okvetetlenül változtatásra és kiegészítésre vár, a miért is a szövegbe okvetetlenül beteendő, hogy „készítmények és termékek”, különben a termelő számára ki lesz mondva a védelem az indokolásban, de nem lesz benn a törvényben. (Helyeslés a baloldalon.)

Sziveskedjék ezen felül engem felvilágosítani a t. előadó ur, hogy célja-e a bizottságnak, illetve a törvényjavaslatnak — hogy csak egy példát említsek fel, a mi különben nem is az én, hanem dr. Neumann t. képviselő ur eszméje — hogy az ugynevezett etiquette-ke, címlapokat is megvédelmezze? Mert ha igen: méltóztassék elhinni, hogy ez esetben a determinatio a célnak ismét nem felel meg. Erre a kérdésre is igen kérem a t. előadó ur nyilatkozatát, mert az életben felmerült egyes esetekre nézve a bíróságoknál törvény-

magyarázatot fognak követelni. Ott vannak pl. a gyógyszereknél, az ugynevezett arcanumoknál használt védjegyek. Célja-e védeni ezeket a törvényjavaslatnak vagy sem? Mert ezek ismét nem kereskedelmi forgalomra szánt tárgyak, hanem a gyógyszerészek által egyenesen a fogyasztó közönségnek, a betegeknek átadott dolgok. Azt pedig tudja a t. előadó ur, hogy a gyógyszerészetet sem az ipari, sem a kereskedelmi cathgoriák közé nem sorozzuk, hanem az külön álló, önálló ágat képez. Ha a t. előadó ur nem akarja ezeket védeni, akkor nincs kifogásom a szövegezés szempontjából a törvényjavaslat ellen. De ha akarja, a miben nem is kételkedem, akkor nem hiszem, hogy a mikor az arcanumoknak egész legióját teremtette meg az újabb korszak, a t. előadó ur és a bizottság ezeket a dolgokat, a melyeknél a védjegy kérdése közegészségügyi szempontnál fogva is rendkívül fontos, védeni ne akarná? Ekkor pedig a törvényjavaslat szövegezése ismét hiányos. (Ugy van! a szélső baloldalon)

De van még egy másik kérdés is, t. ház. Mondja meg a t. előadó ur, foglalkoztak-e következő dologgal. Egy külföldi gyáros gyárt egy cikket, a melyre külföldön oly államban, a melylyel mi viszonyosságban nem állunk, szerez magának védjegyet. E gyáros most ezt az árút Magyarországon átadja egy bizományosnak. Kérdés, vajjon van-e joga ezen bizományosnak ezen külföldön, de velünk viszonyosságban nem lévő állam által védett árúra itt Magyarországon külön védjegyet szerezni? Más szóval, csak a tulajdonosnak van-e joga e védelmet megszerezni, vagy pedig a belföldi bizományosnak is?

Mindezek, t. képviselőház, ezen törvényjavaslatban sem megoldva, sem érintve nincsenek.

Minthogy pedig ezen esetek az életből merítvők: annak a törvényhozónak, a ki az élet viszonyait bölcsen és igazságosan akarja szabályozni, nem lehet az a célja, hogy fölösleges, meddő és többnyire költséges pereket úgy okozzon az alattvalóknak és polgároknak, hogy azoknak a megoldása absolute lehetetlen legyen. Az ily eseteket meg kell oldani a törvényhozásnak s azokról határozott és világos dispositiót kell tartalmazni a törvénynek. (Igaz! Ugy van! a szélső balon.)

Itt van a 3. §., mely a figurativ és nominativ védjegyek kérdéséről szólva azt mondja, hogy oly védjegyeknek nem adatik meg az oltalom, illetőleg a belajstromozásból kizáratnak, a melyek „kizárólag ő Felsőégeiknek vagy a királyi család valamelyik tagjának arczképéből állanak”. Vajjon elégségesnek tartja-e ezt a bizottság törvényhozási szempontból? Vagy megadja-e a védelmet a bizottság azon védjegyeknek, melyen Ő felsége személye, illetőleg arczképe mellett az „F” betű ott lesz, szóval, na a figurativ védjegy egy betű hozzátételével nominativ jelzővel is fog birni, mert ha nem

adja meg — és ez célja a bizottságnak — a mit a későbbi szakaszokban csak sejtetni enged, azon esetre nézve, a hol ő Felsőgeik vagy az állam címeréről van szó, megint helytelenül van ez a pont szövegezve.

De tovább megyek. Itt a 4. pontban találok egy furcsa s az én jogi ismereteim szerint meg nem magyarázható constitutív elemet. Azt mondja ugyanis ez a szakasz: nem adatik a védelem az oly védjegynek, a mely „közrend elleni ábrázolatokat” tartalmaz. Legyen oly szives az előadó ur, mondja meg nekem: hogyan értsem ezt „közrend elleni ábrázolatokat”? (*Közbeszólások a szélső balon: Tisza Kálmán! Derűtlenség a szélső balon.*) Ha kombinálom azt, hogy ezen pont tulajdonképen az osztrák „Öffentliche Ordnung- und Ruhe-Störer”-nek parallel fogalma akar lenni, akkor kérdenem kell az előadó urat, ha már ily közrend elleni ábrázolatoktól megtagadja a védjegy oltalmát: nem volna-e helyes és célszerű, ha a „közérzület elleni” képeket, ábrázolatokat tartalmazó védjegyekről is megtagadnák a védelmet? (*Helyeslés a szélső balon.*) Pl. ha valakinek eszébe jutna Bécsben a mi Bathyánynkat avagy nemzeti vértanunk közül bármelyiket pellengérré állítani, vagy valamely alkotmánytételünket nevetség tárgyává tenni egy védjegyen, hogyha alkotmány- és geographia-ellenes térképet akar védjegy tárgyává tenni, ennek megadja a bizottság a védelmet; de a közrend elleni ábrázolatoktól megtagadja? Én azt hiszem, hogy sokkal helyesebb, ha a törvény szövegébe befoglalatik, hogy a „közérzület elleni és alkotmány-ellenes ábrázolatokat” tartalmazó védjegyekről tagadtatik meg a védelem, sem mintha az osztrák czopfon tengődő azon kifejezést veszünk be a törvénybe, hogy: „közrend elleni ábrázolatokat”. (*Helyeslés a szélső balon.*)

Egyébiránt megjegyzem, hogy az első, második, harmadik pont teljesen megfelel a patens 1., 2. és 3. §-ának.

De van most, t. ház, egy új 6. §. s ez egyik vívmánya a törvényjavaslatnak. Ez azt mondja, hogy nemcsak az iparosokat, termelőket és kereskedőket kell ám megvédelmezni védjegyekkel, de a közönséget is. Itt azt hiszem, bizonyos élelmi cikkekre céloz a t. minister ur és az előadó ur. Tehát védeni kell a közönséget is; de miként javasolja ezt a bizottság? Akként, hogy vannak bizonyos termékek, iparcikkek, a melyekkel szemben, hogy a közönség tévedésbe ne ejtessék, kötelezővé kell tenni a védjegyet, vagyis ha az illető maga nem akarja is védeni az ő árúit, hivatalból köteleztetik arra, hogy védje. Ez igen helyes, acceptálom. Teljesen jogosnak és helyesnek tartom. De, t. képviselőház, ez a szakasz valóságos szentelt víz, mert ennek absolute semmiféle sanctiója sem lesz a törvényben.

Nevezetesen a 23. és 24. szakaszokban fog-

laltatnak a büntetések és itt van a 27. szakasz, a mely azt mondja, hogy a 23. és 24. szakaszokban meghatározott vétségek csak a sértett fél indítványára üldözhetők.

No már most, t. előadó ur, milyen furcsaságot akarnak önök törvénybe iktatni. Azt mondják; mi kényszerítünk valakit, a ki nem akar védjegyet, arra, hogy védjegye legyen, de a védjegy ellen vétőt üldözni csak akkor fogjuk, ha a kényszerített ember, mint sértett, maga feljelenti, ha valaki sérti az ő védjegyet.

Bocsánatot kérek, ez anomalia; mert ha az ember kényszerítendő arra, hogy védjegyet tartson fenn, akkor annak a kényszernek mi az értelme? Az, hogy ő nem akarja tenni, akkor érdeke az, hogy mások visszaéljenek azzal a védjeggyel. És ha ezt a célját elérte, vajjon örült lesz-e, hogy feljelentést tegyen akkor, midőn célját elérte?

Ha önök a közönség érdekét akarják védeni e szakaszban, akkor hivatalból kell üldözni a 23. szakaszba ütköző vétséget és nem lehet csak a sértett fél indítványára üldözhető vétséget törvénybe iktatni, úgy, hogy annak valóban az életben is hatálya legyen. Azt hiszem, ez elegendő nyilvánvaló.

De, t. ház, felveszik a törvényjavaslat szövegébe azt is, hogy valaki nemcsak többféle árúra, hanem egy és ugyanazon árúra is többféle védjegyet is oltalmaztathat.

Engedje meg a t. ház és a t. minister ur, ezt a közönség érdekébe ütközőnek tartom és ezen dispositiót már elvi szempontból sem osztom, mert a gyakorlati életben — s méltóztassék megengedni, hogy ezt példával illusztráljam — tudok rá esetet — de nem fogom megnevezni — hogy valakinek van egy és ugyanazon chemiailag megvizsgált, a harmadik dilutióban is ugyanazon elemeket tartalmazó pezsgője, de azt elnevezi ötfélekép és mindegyikre külön védjegyet vesz. A casino t. tagjai természetesen nem tudják, hogy ugyanazt a pezsgőt, a melyet 1 frt 50 krral drágábban fizetnek, ha másik vignetta alatt veszik, 1 frt 50 krral olcsóbban kapják.

T. ház! Én nem hiszem, hogy a törvényhozás célja lehessen az, hogy ily visszaélésekre az iparosnak, gyárosnak jogcímet biztosítson. Igenis helyes védeni az ipart, de ha már a közönség védelme is egyik tényezőkép szerepel e törvényjavaslatban, akkor én ezt a közönség érdekével összeegyeztethetőnek nem tartom. Vajjon mi lehet a gyakorlati cél az iparos szempontjából; mi szüksége van neki arra, hogy egy és ugyanazon árút 3—4—5-félekép oltalmazza védjeggyel, ha nem ilyen visszaélés? Más célja nem lehet, mert ha árújának provenientiáját akarja oltalmazni, arra törvényesen elég egy védjegy, nem szükséges, hogy ötféle firma alatt árulja ugyanazt az

árút, hogy a közönséget tévedésbe ejtse. (*Ugy van! a szélső baloldalon.*)

Én ezt a részét a törvényjavaslatnak elvileg sem osztom és ezért indokoltnak tartom, hogy ez az igazságügyi bizottság által maga által is megvitattassék.

Rájövök már most, t. ház, a patens 5. pontjának megfelelő 9. pontra s arra, a mit erre nézve kívánok mondani, felkérem a t. igazságügyi miniszter urnak szives figyelmét. (*Halljuk! Halljuk!*) Azt mondja ugyanis a 9. pont: „A védjegy azon vállalatokhoz tartozik” — ezen kezdi s így már első sorban a védjegyek determinációját helytelenül adja, mert e szerint a védjegy nem tartozik a vállalatokhoz, hanem maga az árú védetik. (*Derültség jobbfelől.*) Bocsánatot kérek, de ez csak mellékes kérdés és nem erre fektetem a súlyt, hanem az, hogy ha itt az a vállalatokhoz tartozik, a mint már előbb voltam szerencsés kiemelni, ha a termelőnek és iparosnak is adatik oltalom, akkor nem lehet vállalatról beszélni, mert pl. az a szőlő, a melynek borát és vignettáját védelmezni akarom, nem lehet vállalat. (*Egy hang jobbfelől: Lehet!*) Azt mondja tovább e pont és ezt méltóztassék meghallgatni: „A védjegy azon vállalatokhoz tartozik, melynek védelmére szolgál; ugyanazzal megszűnik”. Tehát termelés esetén, ha a birtok megszűnik, ha a vagyon tönkremegy — a mi pedig lehetetlenség, mert az ingatlan nem szokott megszűnni — ugyanazzal megszűnik és birtokváltás esetében az új birtokosra átezáll. „Birtokváltás” esetéről, nem „tulajdonos-változtatásról” beszél e szakasz. Méltóztassék megengedni, én arra akarom első sorban az igen t. igazságügyminiszter ur figyelmét kikérni, vajjon igazam van-e, hogy jogi szempontból a tulajdonos és birtokos közti kérdés olyan erős distinctio tárgyát képezi, hogy törvényhozói teremben nem lehet ilyen dolgot a törvényjavaslatba tenni. De menjünk tovább. Azt mondja: „Ez utóbbi esetben” — hogy melyik az előbbi eset, nem tudjuk — „ha csak a vállalatot” — már megint vállalatról beszél — „az özvegy, kiskorú örökösök, hagyatékok vagy csódtömeg nem folytatja, az új tulajdonos a birtok megszerzése után” — már megint — „különböztetés terhe alatt három havi határidőn belül a védjegyet saját nevére átiratni tartozik”. Már most, t. ház, ne legyünk minutiosusok a helyes jogi terminus technicus tekintetében, de ha valaki özvegyről beszél, ez világosan elárulja, hogy distinctiót akar élők közti szerződések és halálesetre szóló rendelkezések közt. Ámde e szerint a 9. §. szerint nem halt meg senki és mégis egyszerre lett özvegy valaki. Méltóztassék figyelembe venni azt, hogy egy ilyen törvényjavaslatban szükséges világosan megmondani, hogy milyen eseteket contemplál. A halálesetre szóló rendelkezéseket, örökösöket, jogutódokat, átháramlást, ezeket mind figyelembe kell venni; de az

egyik pontban azt mondani: ha a birtokos birtokot változtat, a másik pontban pedig beszélni tulajdonosról, a harmadik pontban özvegyről, nem lehet. (*Helyeslés balfelől.*)

Ezért nagyon kérem az igen t. igazságügyminiszter urat, hogy legyen olyan szives nekem ezt a szakaszt bővebben megmagyarázni s mivel az előadó ur nem igen fog rá vállalkozni, nekem megmondani, hogy tulajdonképen milyen eseteket kell itt érteni, mert azt is szabályozni kell, hogy halál esetén az özvegyre, vagy csőd esetében a csódtömegre milyen modalitások közt száll át a védjegyek tulajdonjoga. Szabályozni kell az elsőbbségi kérdést, szabályozni kell az oltalom kérdését. De, t. ház, mielőtt a büntetőjogi kérdésre térnék át — a mely az én felfogásom szerint a legszerencsétlenebbül van megoldva ebben a törvényjavaslatban — még van egy pár megjegyzésem. (*Halljuk! Halljuk!*)

Azt mondja a 10. §., hogy: „más termelő, iparos vagy kereskedő nevét, cégét, címerét vagy üzletének megnevezését az illetőnek beleegyezése nélkül árúk megjelölésére használni tilos”. Már most, t. ház, ez az az egyik szakasz, a hol mindjárt rosszul vették át a patens rendelkezését, mert a patensben világosan meg van mondva, hogy csak más belföldi termelőről vagy kereskedőről vagy iparosról lehet szó. És ez igen természetes is, mert egy amerikai céget csak nem akar a képviselő ur védelmeztetni Magyarországon? Minthogy pedig a t. előadó ur Perunak vagy Chilinek valamely köztársasági firmáját nem akarja itt védelmeztetni, több, mint nyilvánvaló, hogy csak belföldi vagy csak olyan cégekről lehet itt szó, a melyek részint a viszonyosság, részint a bekebelezett védjegy alapján részesülnek törvényes oltalomban. Ezt tehát csak úgy általánosságban odavetni egy törvényjavaslatban nem tartom helyes dolognak.

Van azonban egy cardinalis hibája ennek a törvényjavaslatnak (*Halljuk!*) és ez abból áll — mielőtt a büntető részre áttérnék, még ezt is meg akarom említeni — abból áll, hogy nem állapítja meg harmadik személyekkel szemben azt, hogy mikor kezdődik az oltalom, vagyis harmadik személyekkel szemben mikor áll be a büntethetőség esete, mikor áll be az az eset, hogy harmadik személy valakinek a védjegyet megsértheti. Ismerjük e tekintetben a többi törvényhozások dispositióit. Vajjon mi akadályozta a t. bizottságot abban, hogy bele ne vegyen a törvényjavaslatba erre vonatkozó rendelkezést is? Vajjon, ha az előadó ur jelentése szerint úgy is egy szaklapban való közzétételt akartak és azt a 17. §-ba nézetük szerint fel is vették, mi akadályozta önöket abban, hogy ne vegyenek tudomást arról, hogy Magyarországon van egy központi hivatalos értesítő, a mely a kereskedelmi törvény rendelkezéseinek megfelelőleg

vezettetik s a melyben minden ilyen czégjegyzésre vonatkozó dolog közzétételük? Mi akadályozta a t. bizottságot abban, hogy megmondja azt, hogy harmadik személyekkel szemben a védelem az ezen hivatalos központi értesítőben való közzétételnek első, második vagy harmadik megjelenésétől számittatik? Mert igaz, t. képviselőház, hogy a törvényjavaslat gondoskodik az elsőbbség kérdésének megoldásáról, vagyis azt mondja: „Azon naptól, sőt azon órától, a melyben valaki védjegyet lajstromozás végett bemutatja, biztosítja a maga számára az elsőbbséget;” habár ezzel sincs a kérdés egészen megoldva, mert megtörténhetik az, hogy két, három kamaránál egyidejűleg ugyanazon negyedórán ad be valaki hasonló védjegyet s hogy ilyen esetben mi történjék, arról megint nem intézkedik a törvényjavaslat, hanem maradok csak az előbbi kifogásomnál, mondom, igaz, hogy az elsőbbséget a törvényjavaslat azon óra szerint biztosítja, a melyben a védjegyet lajstromozás végett benyújtják, de ez még nem vonhatja maga után a büntetési sanctiót; mert hogy mily órában nyújtják be a védjegyet, kérdem én, ki jut ennek tudomására, t. képviselőház? Arra senki sem jut, t. képviselőház. A tudomásvételt az edictalis módon való közzététel, a promulgatio hivatalos ténye, ez adja meg. Ha büntetni akarunk valakit védjegy megsértéseért, akkor meg kell állapítani azon határvonalat, a hol a büntethetőség kezdődik. Az pedig nem lehet más, mint az, a hol törvényhozási hivatalos uton lehetővé teszik harmadik személy részére azt, hogy tudomást szerezzen arról, hogy oltalmazott védjegyről van szó. *(Igaz! a szélső baloldalon.)*

De már most, t. képviselőház, mit ért a t. előadó ur a 13. szakasznak azon kifejezése alatt: „nyomda útján való kihirdetésre alkalmas”? Az én tudomásom szerint a nyomda nyomat ugyan, de hogy kihirdetéseket is szokott volna eszközölni, azt nem tudom. „Nyomda útján való kihirdetésre alkalmas”, ezt még nem hallottam. Talán azt akarja mondani, hogy sajtó vagy sokszorosítás útján való kihirdetésre alkalmas?

Itt van a 18. §., a mely intézkedik azon esetről, ha valaki oly védjegyre nézve ad be kérvényt, a melyre nézve már van valakinek biztosított védelme. Ekkor mi történik? Azt mondják: vagy fentartja az illető a bejelentését, vagy módosítja, vagy visszavonja. Tehát fenn is tarthatja ugy-e, t. előadó ur? No már most, hogy mi történik akkor, ha fentartja, erről megint semmiféle intézkedés nincsen. Ha tehát fenn is tarthatja valaki a már létező védjegyre szolgáló bejelentést, akkor ez ellenkezik azon későbbi szakasszal, mely az elsőbbséget megállapítja. Több mint világos tehát, hogyha egy, már létező védjegyre valaki bead egy kérvényt, azzal nem lehet mást tenni, mint hivatalból visszavonni a kérvényt, s a védjegyet

jegyre vonatkozik. Ha nem való: akkor más az eset. Ha pedig nem ugyanazon esetre vonatkozik a bejelentés, akkor nem quadrál a szakasz rendelkezése. De, t. képviselőház, térjünk át ennek a kérdésnek büntetőjogi részére. *(Halljuk! Halljuk!)* Ha elolvassuk a büntető törvénykönyv 413. §-át, melyet most hatályon kívül akarnak helyezni és ha ezt összehasonlítjuk ezen törvényjavaslatnak 23., 24. és következő szakaszaival, akkor méltóztatassanak nekem megengedni, hogy azt kérdezhessem: hol vette a gyarlóság magának azt a jogot, hogy egy törvénnyel szemben, mely minden kívánalmat teljesen és tökéletesen kielégít, egy ilyen determinációval ellátott javaslattal álljon elő itt a képviselőházban? Első sorban azt kell kérdezniem, hogy ha már valaki constitutiv elem gyanánt beveszi azt, hogy az: a ki másnak kizárólagos használati jogát képező védjeggyel jogtalanul ellátott árút, ezt tudva, forgalomba hozza, csak akkor büntetetik, ha az illető ezt tudva tette miért nincs gondoskodva arról, hogy azt mindenki megtudhassa, hogy az védjeggyel van ellátva. De meg azután sziveskedjék nekem jogász, vagy akár az igazságügyminister ur maga megmondani, hogy ily körülmények közt, mikor bizonyítsam én be valakivel szemben azt, hogy ő tudva, jogtalanul tesz közzé valamit. Én azt hiszem, hogy a védjegyoltalmat lehetlenné tenni, ezen két szóval: „ezt tudva” teljesen lehetséges, mert csak ezt a két szót kell a törvényben meghagyni, hogy egyetlen egy esetben sem lehessen kimutatni, hogy valaki védjegyhamisítást követett el.

Ha az vétetik, t. ház, alapul, hogy csak a szabályszerűleg lajstromozott és közhírré tett, promulgált védjeggyel él valaki jogosulatlanul vissza, a mint ezt a 413. §. mondja, ennek van értelme; de így nem lesz egyetlen egy vádlott sem, a ki ne azzal kezdje védekezését, hogy ő nem tudta. Ez annyit jelent, mint az edictum teljes horderejét lerontani, mert ezentúl nem lesz elégséges bizonyítani, hogy közzététel az iparjegy védelme, de még külön be kell bizonyítani az illetővel szemben azt is, hogy ő ezt tudta, a mi teljes lehetlenség, mert ehhez elég a tagadás.

Lehetséges, t. ház, ez egy esetben, akkor t. i., ha az intő eljárást akarják életbeléptetni. E szerint egyszer szabad hamisítani, de ha rajta kapják, akkor figyelmeztetik, mert máskülönben e két szónak: „ezt tudva” meggyőződése, gyakorlati érzékem szerint helyessége nem lehet.

Kérdem továbbá, t. képviselőház, hogy helyes dolog-e, ha egy törvény azt mondja, — nem is vitatkozva a fölött, hogy helyes-e, hogy 2.000 frt büntetéssel megelégszik az eddigi törvényes dispositio helyett — hogy: „visszaesés esetében, ha az utolsó büntetés kiállása óta tiz esztendő még el nem telt” — nem büntetjük a büntetés. Én ezt a létező törvénnyel

ellenkezőnek tartom. Miről van szó? A visszaesésnek súlyosított, minősített alakban való büntetéséről. Igen, de mikép akarja ezt tenni? Tíz esztendő alatt, ha ismétlést követett el. Ámde, t. ház, hiszen itt vétségről van szó, még pedig az új törvény alapján sui generis vétségről, a mely a büntető törvénykönyv 105. §-a alapján három év alatt évül el, sőt ennél súlyosabb büntettek is öt év alatt évülnek el. Mi értelme van tehát annak, hogy míg az elévülés joghatálya 3 évig tart, vagyis egy vétségnek büntethetősége három év alatt évül el, addig itt egy vétséggel szemben tíz évre terjesztessék ki az elévülés joghatálya. Ez annyit tesz, hogy tíz évig válik az illetőre nézve súlyosítottá azon körülmény, hogy egyszer el volt ítélve. Ámde ha egyszer el volt ítélve és nem fogták el, vétség esetében három év eltelte után már a büntett kiállítására sem lehet kényszeríteni, mert maga az ítélet is három év alatt elévül.

De a törvényjavaslatban azon rendelkezés is foglaltatik, hogy a 23. és 24. §-okban meghatározott vétségek megbüntetése Horvát-Szlávonországokban is a királyi törvényszékek hatáskörébe tartozik. Ezzel nincs megmondva, hogy Magyarországon hová tartozik, csak az „is” szó van benne és ebből kombinálható, hogy Magyarországra nézve is ez áll. Igen, de ha a büntető törvénykönyv 413. §-a ezen törvénnyel hatályon kívül helyeztetik és ha ezzel kapcsolatban az életbeléptetési törvény 39. és 40. §-okra utalok: akkor már kiesik itt a hivatkozás, tehát okvetlenül világosan meg kell állapítani, hogy ezen itt megalkotott sui generis vétség tekintetében jövőre is a törvényszék, mint büntető bíróság lesz competens Magyarországhon. Ezt világosan ki kell fejezni, különben zavar támad. De általában helyes-e az, t. ház, hogy ezen vétség competentiáját a törvényszékekhez utaljuk? Én nem tartom helyesnek. Hiszen tudjuk, hogy a büntető járásbíróságok hat havi fogházig terjedhető büntetéssel hozhatnak ítéletet. Vajjon miért ne lehetne a büntető járásbíróság ily pénzbírsággal büntethető vétség tekintetében competens? Miért ne lehetne, különösen az adott esetben, midőn az ily delictumoknál a legegyszerűbb kérdés vár a bíróra; mert a bíró nem hoz a jog, hanem csak a tény kérdésében ítéletet, a mely szakértők véleményein nyugszik. De még ha a jog kérdéséről is volna szó, ha például nemzetközi szempontból vitatni kellene azon kérdést, hogy egy állam viszonyosságban van-e velünk vagy nem, erről világos törvényünk van. Azt hiszem, hogy a büntető járásbíróság sokkal gyorsabban hozhat ítéletet ily kérdésben, mint a complicált eljárású törvényszék, a hol évekig húzódik egy per, holott itt a főkövetelmény épen a gyorsaság volna.

De vajjon az is jog, ha azt mondjuk, hogy a büntető bíróság hatáskörébe utaljuk a kártérítés

megállapítását és kimondjuk törvényben, hogy a kár nem lehet több 5 ezer forintnál? Ez a jogállam követelménye? Mi értelme van először is annak, hogy azon büntetőjogi principiumot megváltoztassuk, hogy büntetőbíróságok magánjogi kérdésekben, a kár mennyiségére nézve csak akkor hozhatnak ítéletet, ha a perben álló felek közt a kár mennyisége tekintetében differentia nincs. Ha ily véleményeltérés nincs, akkor hozhat a büntetőbíró a kár mennyiségére nézve is ítéletet; de minden más esetben, ha differentia támad a panaszos és a vádlott közt a kárkövetelés mennyiségére nézve, az én eddigi tapasztalataim és jogi gyakorlatom szerint csak a polgári bíró elé való utasításnak lehet helye és nem lehet helye annak, hogy a criminalis bíró határozzon magánjogi kérdés felett.

De ha mégis megengedem azt, hogy a kártérítés kérdésében a büntető bíró határozzon végérvényesen, vajjon mi értelme lehet annak, hogy a kár maximumát 5000 forinttal állapítja meg? Hány esetet mondjak a t. minister urnak, a hol egy védjegyoltalomban részesülő gyáros néha csak 4—5 esztendő múlva tudja meg, hogy visszaélnék az ő védjeggyével, a mikor nem 5000, hanem 50 ezer forintnyi kára is lehet csak egy articulushoz, például a pezsgőnél? Van akárhány oly árúczikk, a melynél érdemes lesz megriszkirozni az 5000 forintot, mert 100.000 forintnyi hasznot csinál magának azzal. Már most a pénzbüntetés lesz 2000 forint, a kár maximuma 5000 forint, summa summarum 7000 forint. Nagyon sok oly embert tudnék előállítani, a kik megcsinálják azt a geschäftet, hogy elítéltetik magukat 7000 forintra, mert 20—50.000 frtnyi hasznuk lesz mellette.

Már hogy a büntető törvénnyel ily speculatiót engedjünk meg épen Magyarországon, méltóztassék meggondolni, hogy helyes-e az. De tovább megyek a jogi téren. Itt delictum sui generisről, vétségről van szó. A vétség kísérlete a büntető törvény 67. §-a szerint csak akkor büntethető, ha a törvény azt világosan büntetni rendeli. Ily bölcseséggel esett meg, hogy nálunk a csalás vétségének kísérlete 50 forinton alul nem büntethető, mert el méltóztattak felejteni a csalási vétség kísérletéről kimondani, hogy az büntetendő; így tehát, a ki 50 forinton alul próbálkozik csalni, azt büntetni nem lehet.

Én nem tudom, miként gondolkozik a bizottság ezen kérdésre nézve; nem tudom, akarja-e ezen vétség kísérletét büntetni vagy sem; de azt képzelni sem tudom, hogy ha egy typographus, könyvnyomdász hozzá fog ahhoz, hogy hamis védjegyeket gyártson és ha ő a kísérlet előkészítő stádiumában tetten kaptatik, hogy az büntethető ne legyen. Ezt józanul hinni sem akarom. És tovább menve, akarja-e a t. ház a vétség kísérletét büntetni, vagy nem? Ha akarja, akkor a büntető tör-

vény 65. §-ánál fogva feltétlenül fel kell vennie a javaslatba, hogy ezen vétség kísérlete büntetendő. Ha nem akarja, egészen más dolog; akkor igen természetes, hogy felesleges ez a dispositio.

De van ezen törvényjavaslatnak jogi szempontból még egy pontja. Nem akarok bővebben kitérni arra, a mit mi kifogásolni valónak tartunk és ez az, hogy nálunk már usussá kezd válni, hogy minden jogi esetben a miniszterekre bizatik a végső döntés. Ez esetben tovább mennek e javaslatnál, itt már nem is akarnak alsóbb forumot. Minek is, elég bölcs a minister arra, hogy ítéletet tudjon mondani. A mostani minister ur elég bölcs és igazságos is, elismerem; de vajjon, a ki utána jön, olyan lesz-e? az más kérdés. Méltóztassék megmondani, hogy helyes-e az igazságügy-politikai szempontból, hogy minisztereket, a minden országban végső forumot első és utolsó egyetlen egy forummá tegyünk valamely kérdésben, különösen oly esetben, hol bármilyen bölcs, igazságos és erélyes legyen is a minister, semmiféle védjegykérdésben sohasem fog másképen ítéletet hozhatni, mint úgy, ha meghallgatják az iparkamara véleményét. Hozhatnak-e példákat másra? No hát, mi értelme van annak, mikor úgy van, hogy az iparkamara véleménye alapján hozatik meg az ítélet, hogy a minister hozza meg az ítéletet? Sokkal nagyobb megnyugvással fogadnám azt, hogy az iparkamara legyen az utolsó forum a kérdés végleges eldöntésénél; de ha úgy fél vagy fázik az iparkamarák ítéletétől a minister ur, legalább első forumban adja meg nekik az ítéletés jogát azon kérdésre nézve, melyet ők ellenőriznek, ők lajstromoznak és a melyben ők hivatottak arra, hogy kereskedelmi, ipari és termelési szempontokból megbirálják a helyzetet. Hát ilyen kérdésben ne legyen-e judicaturája a kamarának?

Mindezen szempontok olyanok, a melyek megérdemelnék, erős meggyőződéseim szerint, meg is érdemlik, hogy a törvényjavaslat, a melynek annyi hézaga van, legalább érettebb megfontolás tárgyává tétessék és hozassék összhangba az egyéb törvényeinkben lefektetett elveinkkel és az igazságszolgáltatás helyes elveivel.

Nem fogom hosszasan fárasztani a t. ház türelmét, ha a többség a törvényjavaslatra nézve más nézetten lenne és azt általánosságban elfogadván, a részletes tárgyalásba bocsátkoznák, hogy részletes módosításokat hoznak javaslatba, mert mint függetlenségi párti képviselő, nem vagyok azon helyzetben, hogy önöknek oly módosításokat tudjak javaslatba hozni, melyeknek első feltétele, vajjon tetszenek-e az osztrákoknak vagy nem.

(*Ugy van! a szélső baloldalon. Ellenmondás a jobb-oldalon.*) Önök bölcsesége fog dönteni, vajjon helyeslik-e észrevételeimet vagy sem. Méltóztassanak a kérdést egész objectivitással megfontolás tárgyává tenni és ha úgy találják, hogy ilyen

nevezetes magánjogi, eminens közjogi és különben is fontos kártérítési kérdéseket érintő törvényjavaslat megérdemli, hogy a ház szakközege az igazságügyi bizottság megkérdeztessék, méltóztassanak ez iránt annyival is inkább intézkedni, mert a törvényjavaslat szövegezésében is olyan szerencsétlen, hogy ha egyébert nem, de magyarság szempontjából okvetlenül szükséges volna a bizottsághoz való visszautasítás.

Röviden oda concludálok, hogy közjogi szempontból sem fogadjuk el e törvényjavaslatot, de különben is kérjük a t. házat, hogy a mennyiben ezen felfogásunkban nem osztóznék, méltóztassék a javaslatot az igazságügyi bizottsághoz visszautasítani. (*Helyeslés a szélső balon.*)

Szathmáry György jegyző: Neumann Ármin!

Neumann Ármin: T. ház! (*Halljuk!*) Azon ellenvetésekkel szemben, melyek e törvényjavaslat ellen a túloldalról tétettek, engedje meg a t. ház, hogy én is, úgy a törvényjavaslatra általában, mint az ellene felhozott érvekre néhány észrevételt tegyek. (*Halljuk!*)

Polónyi Géza t. képviselő ur kiemelte közjogi szempontból is azon aggályokat, melyek a törvényjavaslat ellen felmerülnek, erre nézve bátor vagyok figyelmeztetni a t. képviselő urat, hogy az 1883-iki nemzetközi egyezménynek — melybe ma Austria-Magyarországot kivéve minden nemzet belépett — negyedik pontja értelmében a védelem azon külföldi védjegyekre is vonatkozik, melyek belföldön belajstromozva nincsenek és csak bizonyos idő alatt belajstromoztatnak. Ez az elv tehát oly nemzeteknél ki van mondva, melyek egymással semmi közösségben nincsenek, annyival inkább szükséges ez nálunk, kik a szomszéd állammal szorosabb összeköttetésben állunk.

A mi Polónyi Géza t. képviselő urnak egyéb észrevételeit illeti, megjegyzem, hogy a törvényjavaslat gyakorlati szempontból indul ki és gyakorlati úton kívánja azon panaszoknak elejét venni, melyek az eddigi állapotok ellen oly sűrűn felhangzottak. Közömbös ennél fogva, hogy a törvényjavaslat egyes tételei elméletileg és jogilag miképen construálhatók, közömbös ez nemcsak azért, mert az elméletnek, a jogi constructionnak az élethez kell simulni s nem megfordítva, hanem azért is közömbös, mert a törvényjavaslat egy oly anyagot kíván szabályozni, melynek jogi alaktalansága, dacára azon nagy irodalomnak, mely fölötté ki-fejlődött, még mindenhol érezhető.

Ha kérdem, mit lehet gyakorlati szempontból a törvényhozótól követelni, a felelet csak az lehet, hogy egyrészt a törvényben kifejezésre juttatassa, miszerint a forgalmi életnek is egyik főpostulatuma a valódiság s hogy másrészt tekintettel legyen iparunk kifejtetlen voltára és ne en-

gedje fejlődő iparunkat a külföldi ipar nagy versenyképessége által elnyomni.

A mit a törvényhozótól várhatunk, az, hogy szem előtt tartsa, miszerint a kereskedő az iparos és a gyáros által áruira alkalmazott jegy, tevékenységének és szorgalmának jelvénye, hogy egyéniségének mintegy emanatiója és azért úgy, mint az egyéniség maga szent és sérthetetlen; a ki visszaél vele, kockáztatja a kereskedő iparának hírét és jövőjét, hivatlanul belenyúl üzlete folyásának sorába; plagiatumot követ el másnak gazdasági erején és megrendűi azon oszlopokat, melyeken egész forgalmi életünk nyugszik, a becsületet és bizalmat.

Igaz, t. ház, hogy a szabad verseny kinövései e téren oly sokszerűek, hogy azokat bármely specialis törvénnyel fékezni alig lehet és azért nézetem szerint a védjegy-törvény hátterét kell, hogy egy feladata magaslatán álló polgári törvénykönyv képezze, mely módot és alkalmat ad arra, hogy az actio dolival visszatoroltassanak magánjogi úton mindazon proteusszerű visszaélések, melyekkel e téren találkozunk; Franciaországban, hol két védjegy-törvény is létezik egymás mellett, melynek egyike a nominatív, a másik a figuratív védjegyet tárgyalja, a súlypont nem a törvények intézkedéseire, hanem a bírói kar széles látkörére és éles iudiciumára van fektetve, mely a concurrence de loyál minden nyilvánulását iparkodik elfojtani és jellemző, hogy Angolországban, hol a védjegy régebben a common lud szerint szabályoztatott, most az Equiti szempontjai szerint nyer elintézést, a Lord Chancellor itt azon szerepet játsza, mint a római praetor; az angol iudicatura sohasem téveszti szem elől a kereskedelem ethikai momentumát. A formalis védjegy rendszerét, mely mindent a belajstromozásba helyez és az anyagi rendszert, mely a jegy forgalmi használatára helyezi a fősúlyt, csak így lehet egymással kiengesztelni.

A törvényjavaslat határozott haladást jelez az eddig érvényben volt patenssel szemben, de haladást jelez a sokkal későbbi, 1874-iki német törvénnyel szemben és habár a javaslat indokai némely előnyöket kiemel, engedje meg a t. ház, hogy azokat az előadó ur tájékoztató előadása mellett is röviden egybefoglaljam.

Mindjárt az első szakasz mely az egész javaslat kiindulási pontját képezi, szerencsés ujtás, a mennyiben itt a védjegy egészen tárgyilagositva van; a törvény nincs tekintettel úgy, mint a patens vagy a német törvény az alanyra, hanem az árut mint olyant részesíti védelemben és azért a 2. §. ezen alap gondolat következetes keresztülvitelésként jelentkezik, midőn úgy intézkedik, hogy mindenki van jogosítva valamely védjegyet bejegyeztetni. Itt azon fejlődési processust találjuk fel, mely a kereskedelmi jogban is előfordul, hol a régi keres-

kedői jog kereskedelmi joggá vált, a jog alanya háttérbe és a jogügylet vergődött uralomra.

A nominatív jelzések a 10. és 24 §. szerint szintén részesülnek oltalomban és ezen intézkedések kiegészítik a kereskedelmi törvény 24. §-ának azon intézkedéseit, melyek a czég bitorlásra vonatkoznak.

A 11. §. világosan eldönti azon, különösen a német iudicaturában controvers kérdést, hogy vajjon az ugynevezett etiquettek részesülnek-e törvényes oltalomban vagy nem, kimondván, hogy mindaz, a mi az áruk megjelöléséről mondatik, az az áruk csomagolásain, tartályain, borítékain és az efféléken használt megjelölésekre nézve is áll.

Nagy haladást látok én a törvény azon törekvésében, hogy ne csak a védjegy használatára jogosult egyén óvassék meg a károsítástól, hanem hogy az áruk integritása a közönségnek és az összforgalomnak váljék hasznára; az egyik védelem ép oly jogosult, mint a másik és ha bizonyos tekintetben létezik is a kettő között coincidentia, ezen coincidentia megszűnik akkor, midőn a jogosult a jegyet belajstromozni elmulasztja. Míg tehát a javaslat 3. §-a e czélra való tekintettel megtagadja az oltalmat oly jegyeiktől stb., melyek a fogyasztó közönség félrevezetésére alkalmasak, a 6. §. bizonyos áruk tekintetében a forgalomba hozatal előtti etiquettirozást és bejegyzést kötelezőleg előírja. Én meg vagyok arról győződve, hogy a 6. §. intézkedése kereskedelemügyi kormányunk által felhasználva iparunk egyes ágait nagy lendületre fogja hozni.

A javaslat súlypontja belajstromozási és büntető intézkedéseiben rejlik. A mi a belajstromozást illeti, az a javaslatban nem bir úgy, mint a francia törvényben, declaratív, hanem constitutiv jelleggel, vagyis a kizárólagos használati jogot csakis a belajstromozás adja meg és ez az angol törvénytől is különbözik, mely a belajstromozástól csupán a keresetképeességet teszi függővé. Megvallom, hogy jogi és elméleti szempontból nem igen lehet megbarátkozni azzal, hogy a bejegyzés formalis momentuma képezze az egész oltalom sarkpontját, tekintve azonban, hogy ez idő szerint még egy codificált törvénykönyvvel nem birunk, legczélszerűbb a belajstromozásnak constitutiv jelleget adni és ez által a bíróságnak is az itt előforduló kérdések elintézésénél biztos támpontot nyújtani, e mellett természetesen hatályban maradnak a kereskedelmi törvénynek a czégekre és az ipartörvénynek idevágó intézkedései és épségben maradt súlyosabb beszámítás alá jövő esetekre a büntető törvénynek a csalásra vonatkozó intézkedései.

A mi a belajstromozási eljárást illeti, a javaslat szakított a tiszta bejelentési rendszerrel, melynek a patens, a francia és a német törvény hódol,

hanem elfogadta az elővizsgálati rendszernek egy nemét, tudniillik az értesítéssel egybekötött elővizsgálatot. Ezen rendszer fölött discutálni lehet, mert hiszen az egész belajstromozási eljárás a czélszerűség kérdése. Nézetem e tekintetben az, hogy a lajstromozás központosításával, a tiszta bejelentési rendszerrel, mely annyi pernek, annyi bizonytalanságnak a kútforrása, szakítani kellett. Mert a lajstromozás centralisálása nemcsak az egyöntetű eljárást segíti elő, hanem technicailag iskolázottabb személyzetet is teremt, mely az elővizsgálatra is alkalmasabb. A német és francia törvény, miután a lajstromozást nem centralisálta, megmaradt a tiszta bejelentési rendszernél. Helyesen jellemzi Kohler ezen eljárás előnyeit, midőn azt mondja: „Eine gut organisirte Prüfungsbehörde ist ein grosser Segen: sie verhütet grosse Verluste, langwierige Prozesse, sie erspart ruinöse Geschäftsstockungen, die bei langwierigen Processen unvermeidlich sind: sie hat überhaupt alle Vortheile, die eine gesunde Preventive hat, gegen eine nachträglich störende, oft vernichtende Repression.“

A büntető eljárást illetőleg előnyös újítás, hogy most már nem az iparhatóság, hanem a törvénszék illetősége alá tartozik a védjegyügy.

A mi magukat a büntetőjogi intézkedéseket illeti, azokra voltam bátor már röviden reflectálni.

Ezekben, t. ház, összefoglaltam azon előnyöket, azt a nagy haladást, a melyet én az eddigi állapottal szemben és a törvényes szabályokkal szemben fenforogni látok s azért a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadom. *(Élénk helyeslés jobbfelől.)*

Josipovich Géza jegyző: Jellinek Arthur!

Jellinek Arthur: T. ház! *(Halljuk!)* Polónyi t. képviselőtársam a tárgyalás alatt lévő javaslatot beható bírálat tárgyává tette és annak el nem fogadhatóságát két okra vezette vissza. Az egyik elvi, közjogi ellenvetés, a melyet annak elfogadtatása ellenében felhozott, a másik a törvény lényegéből merített és annak egyes intézkedéseire vonatkozó kifogásai.

A mi a közjogi ellenvetést illeti, azt hiszem, azok, a kik a kereskedelmi és vámszövetséget, mint érvényben levő törvényt elfogadják — és a t. képviselő ur is annak tekinti — azok a jelen törvényjavaslatnak tárgyalása és elfogadhatása ellen közjogi ellenvetéseket nem hozhatnak fel. *(Élénk helyeslés jobbfelől.)*

Mert a kereskedelmi és vámszövetség 17. szakasza világosan kiköti, hogy az árú védjegyekre vonatkozó rendszabályoknak jövőben eszközözlendő megváltoztatása közös egyetértéssel viendő keresztül. A rendszabályoknak megváltoztatása feletti határozathozatal és döntési jog, habár közegyetértéssel a magyar törvényhozást illeti meg és így nem állítható, hogy ezen törvényjavaslatnak elfogadása által újabb közösügy, a

védjegy közösügye teremtetik meg, mert a jelen tárgyalás alatt levő törvényjavaslat által az alap érintetlenül fenmarad, csak magát a tárgyat szabályozó szabványoknak egyik vagy másik irányban való megváltoztatása forog szóban. *(Élénk helyeslés a jobboldalon.)*

Midőn a közjogi ellenvetésekre nézve ezt vagyok bátor megjegyezni, a magam részéről is ezen esetből kifolyólag egy közjogi megjegyzést teszek, a mely ugyan nem függ össze szorosán a tárggyal, de azzal vonatkozásba hozható. *(Halljuk!)*

A kereskedelmi és vámszövetség megjelöli azon tárgyakat, melyek közös egyetértéssel képezik az elintézés tárgyát. Ezek között felsorolja a jelenleg tárgyalás alatt levő törvényjavaslat anyagát is, de felsorolja többek között a tengeri hajózás ügyét is és épen ennek a tárgyalása alkalmával az osztrák parlamentben oly nézetek nyertek kifejezést a többség részéről, mintha Magyarország ezen tárgyaknak szabályozásával büntetőjogi tekintetben is köteles volna ugyanazon elveket és intézkedéseket alkalmazni, mint Austria.

Mi a magunk részéről a vám és kereskedelmi szövetség ily értelmezését nem fogadjuk el és annak hangsúlyozását azért tartottam szükségesnek, mert még a túloldalról is azzal a váddal illettünk, hogy a közjogi törvénynek épségben tartása és abban Magyarországnak biztosított jogai iránt kellő érzékkel nem bírnánk. Ezen szempont vezérel engem ugyancsak ezen törvényjavaslat tárgyalásánál.

A mik a közös érdekelttség tárgyát képezik, azok egyedül kereskedelmi szempontok. A mi ezen túlmegegy: magánjogi, vagy büntetőjogi szempont és nem a közös egyetértés, hanem az önálló elhatározás és döntés jogát képezi. És ezen álláspontot szükségesnek tartom hangsúlyozni, hogy e tekintetben Magyarország szabad intézkedési és döntési joga fentartandó és ezen elvből kiindulva, a részletes vita alkalmával egyes módosítványokkal magam is bátor leszek föllépni.

A mi Polónyi Géza t. képviselőtársam másik kifogását illeti, az e törvényjavaslatnak jelenlegi tárgyalására vonatkozik. Nem tartotta eléggé előkészítettnek és ha jól értettem felszólalását, azt kívánta, hogy a törvényjavaslat az igazságügyi bizottsághoz utasíttassék. Sajnálatomra ezen kérelméhez a magam részéről nem járulhatok hozzá; nem járulhatok pedig azért, mert nem lehet döntő, mérvadó, hogy az egyes törvényjavaslatokban kifejezésre jutó különböző szempontok, legyenek azok magánjogi, gazdasági, vagy pénzügyi szempontok, a szerint, a mint ezek többé-kevésbé érvényesülnek, a törvényjavaslatok előkészítés végett mindazon bizottságokhoz utasíttassanak, a melyek ezen kérdés tárgyalására hivatvák. Ha

mi ezen gyakorlatot követnők, akkor vajmi kevés törvényjavaslat lenne olyan, a melyet néhány bizottsághoz utasítani nem kellene. (*Helyeslés a jobboldalon.*)

De elvi szempontból sem járulhatok hozzá és az indok, mely engem e tekintetben vezet, a következő: (*Halljuk!*) nem osztom és nem osztatom s a parlamenti egészséges élet érdekében nem tartom helyesnek hangsúlyozni azon szempontot, hogy a törvényjavaslatokat érdemlegesen tárgyalni e házban nem lehetne, ha azok megelőzőleg egyes bizottságokhoz nem utasítottak. (*Igaz! Ugy van! jobbfelől.*)

Az én nézetem szerint a parlamenti egészséges élet súlypontja ellenkezőleg a parlamenti ülésekben fekszik, nem pedig a bizottsági tárgyalásokban, mert a bizottságokban a ház minden tagjának nincs módja és alkalma az egyes tárgyakhoz hozzászólni és ha azon elv érvényesülne, hogy itt a házban a törvényjavaslatok lényegét megváltoztató újításokat behozni és elfogadni nem lehet: akkor ennek az eredménye az lenne, hogy a ház teljes ülése csak arra hivatott, hogy az egyes törvényjavaslatokat egyszerűen csak megszavazza. (*Igaz! Ugy van! a jobboldalon. Felkiáltások a szélső baloldaltól: Ugy sem tesz egyebet!*)

A mi a képviselő urnak magára a tárgyra vonatkozó egyes észrevételeit illeti, azok érdeme fölött most nem nyilatkozom, mert ez annyi volna, mint az általános vitából részletes vitát kelteni. A képviselő ur maga mondotta, hogy nézeteit elő fogja terjeszteni módosítványok alakjában... (*Közbeszólás a szélső baloldaltól: Ellenkezőleg mondotta!*) Ha ellenkezőleg mondotta, ha nem teszi, akkor nem panaszkodhatik, hogy mi nem objective akarjuk megvitatni az általa előterjesztendő módosítványokat. Én legalább a magam részéről a legnagyobb tárgyilagossággal szólottam volna hozzá, hogyha nézeteit módosítvány alakjában előterjesztette volna s a mennyiben azok helyesek, el is fogadtam volna. (*Helyeslés jobbfelől. Ellenmondás a szélső baloldalon.*)

Én a magam részéről kérem a képviselő urat, legyen szives engem támogatni azon módosítások tekintetében, a melyeket jelezni bátor voltam s az illető szakasznál kellő alakban előterjeszteni is bátor leszek. A mi engem felszólalásra indított, az bizonyos általános szempontok kiemelése, melyeket már az általános vitánál felemlítendőknék tartok, részint a kérdés jelentőségénél, részint horderejénél, részint netalán egyes más kérdésekkel való kapcsolatánál fogva. (*Halljuk!*) Kifogásaim e tekintetben a törvényjavaslatnak különösen 3-ik fejezetére vonatkoznak. A törvényjavaslat ugyanis szerény felfogásom szerint nem viszi keresztül következetesen azon alap gondolatot, a mely a védjegyek oltalmát a magánjogi szempontból

tartja megállapítandónak; mert akár tekintsük a védjegy kizárólagos használatára vonatkozó jogosítványt, mint iparjogosítványt, akár mint szellemi tulajdont, akármiként határozzuk meg annak lényegét: a magánjogi szempontok döntők annak szervezetében, a védelemben, amelyet az egyes jogosítottak nyújtunk. (*Ugy van!*) A magánjogi védelmet e javaslatban kellőleg kifejtve s a jogokat, a melyek az egyes jogosítottakat megilletik, a magam részéről kifejezve nem látom. Nézetem szerint a legszorgosabb és a legfontosabb jog például az, hogy a jogosulatlan védjegy használatánál az illető sértettnek meg legyen adva azon jog, hogy azon áru, mely a hamis védjeggyel el van látva, elkoboztassék és megsemmisíttessék. Ezen jogot nem szabad függővé tenni a büntethetőségtől, mert számos eset forog fenn, a hol a büntethetőség megszűnik, bár a jogosított érdeke sértve van. (*Igaz!*)

De szükségesnek tartom továbbá világos kifejezését annak, hogy minden, a védjegyre vonatkozó kérdések: magánjogi természetüknél fogva a polgári bíróságokhoz, büntetőjogi természetüknél fogva a büntető bíróságokhoz legyenek utasítva. E szempontot kell nekünk kidomborítanunk, ebben találom én a lényegét.

Engedje meg t. képviselőtársam, hogy egyik-másik megjegyzése helyes-e vagy nem, ennek vitatásába nem bocsátkozom, de a fődolog, a melyre közösen törekednünk kell, ez a magánjogi elemnek teljes kifejezésre jutása, ezen szempontoknak megfelelően az illető intézkedéseknek a törvény keretébe való felvétele. (*Helyeslések.*)

De még egy másik szempont is van — s ebben eltérek a t. képviselő urtól — s mely vonatkozik a 29. szakaszra, a melynek én nagy közjogi jelentőséget tulajdonítok, a mely igen nagy horderejével visszahat az egész bűnvádi eljárásnak jövőben leendő megalkotására. (*Halljuk!*)

A 29. szakasz — értve annak első kikezdését — nem emeli érvényre azon szempontot, melyet én a magam részéről fődolognak tartok, t. i. a magánjogi szempontot, hanem ezen ügyek elintézését, a kizárólagos használat tulajdonát, az átruházást, az elsőbbséget, egyszóval a védjegyben rejlő magánjogi elemeket a közigazgatási utra tereli.

E tekintetben igen szívesen fogom venni a felvilágosítást, meg lehet, tanulmányaim e tekintetben hézagosak, de megvallom, újabb törvényt nem ismerék sem a continensen, sem Angliában, a mely ezen szempont által uraltatná magát és ellenkező álláspontot foglalna el, azok mindezen kérdéseknek magánjogi jelentőségét elismerve, azokat a közigazgatási hatóság intézési jogköréből kivéve, kizárólag a bíróság hatáskörébe utalják.

De ennek a kérdésnek igen fontos másik közjogi következménye is van, ez, a mint bátor voltam mondani, összefüggésben van a bűnvádi eljárással.

A 29. pont 2-ik bekezdésében azt mondja: „Ha a bűnvizsgálat folyamán oly kérdés merül fel, melynek előzetes eldöntése az előbbi kikezdés szerint a földművelés-, ipar- és kereskedelmi minster hatásköréhez tartozik, ez esetben a büntetőbiróság az illető adatok közlésével e kérdés eldöntésére a nevezett ministert felkérni és határozatának beérkezését bevárni tartozik.“

Én azt hiszem, hogy ezen elv, talán úgy a jelenlegi bűnvádi eljárást szabályozó gyakorlattal, de még azon elvekkel is, melyeket a tisztelt kormány az eddig benyújtott, habár visszavont bűnvádi eljárási javaslatban kifejezett, ellenmondásban van. Elég lesz, ha azt mondom, hogy ennek hordereje mérhetlen, ha ezen elvet ily alakban törvénybe iktatjuk. Mert miről van szó? A büntetőbiróság hatásköréről, a büntető bírónak függetlenségéről, a büntető ítélet függetlensége forog szóban.

A t. kormány által beterjesztett bűnvádi eljárásra vonatkozó javaslat, melyet a t. igazságügyi minster ur visszavont, kimondja, hogy a büntetőbiróság jelen törvényeink szerint határoz mind a köz-, mind a magánjogi kérdésekben, a melyeknek eldöntésétől függ az, hogy létezik-e büntetendő cselekmény? (*Halljuk! Halljuk!*) Ha a fenforgó esetben ezen kérdésnél ezen álláspontot elfoglaljuk, hogy a köz- és magánjogi kérdések, praedjudiciális kérdések eldöntése, a mennyiben ezek eldöntésével kapcsolatban áll egy cselekmény büntetőjogi viszonyainak meghatározása, nem a büntető bíróságot illeti meg, akkor én azt hiszem, a büntető bíróság hatáskörét szűkre szorítottuk, sőt a büntető ítélezés függetlenségének egyik alapzatát elvontuk. (*Helyeslések.*)

Ezek voltak általánosságban azon szempontok, a melyeket kiemelni és a melyeknek kihatását s közjogi jellegét érinteni bátorkodtam; a magam részéről csak azt jegyzem még meg, hogy a módosítványt az illető szakasznál a ház elé fogom terjeszteni. (*Helyeslés a jobboldalon.*)

Baross Gábor kereskedelemügyi minster: T. ház! (*Halljuk! Halljuk!*) Azok után, a miket ezen oldalról Polónyi t. képviselő urnak válaszoltak, rövidre foghatom a magam felszólalását és azzal kezdem, hogy őszintén sajnálkozom a felett, hogy a t. túloldal a törvényjavaslattal szemben visszautasító magatartást követ. Sajnálom a dolog érdeménél fogva, mert ezen törvényjavaslat rendelkezései kiválóan hazánk ipari és kereskedelmi érdekeiben fekszenek. Talán nem lesz szükséges bővebben fejtegetnem, hogy mily fontos a védjegyek oltalmának rendezése egyáltalán ipari s kereskedelmi szempontból. Hiszen ezt itt egy oldalról sem tagadták és mindenik oldalról beismerték azt, hogy ezen ügynek a rendezése fontos és sürgős is. Én tehát csak a kérdés sürgösségére nézve kívánok még kiemelni annyit, hogy ezen javaslat már hosszabb idő óta fekvővén

a t. ház előtt, annak törvényerőre való emelését az érdekelt körök már rég sürgetik és azért Polónyi t. képviselő urnak azon indítványát, melynél fogva ezen törvényjavaslat előzetes tárgyalás végett még az igazságügyi bizottsághoz is utasíttassék, elfogadni ne méltóztassék. (*Helyeslés jobbfelől.*) Én volnék, t. ház, bizonyára az utolsó, a ki azt ellenezném, hogy valamely törvényjavaslat bármennyi szakbizottság által tárgyalassék; mert ép a minsterre nézve, a ki egy törvény végrehajtásával van megbizva, csak előnyös lehet, ha javaslatát minél több oldalról megvilágítják. Ezen szempontból tehát semmi észrevételem sem volna az ellen, hogy e törvényjavaslatot még az igazságügyi bizottság is tárgyalja. De tekintettel a tárgynak már említett sürgösségére és tekintettel arra, hogy a részleteknél módunkban lesz, a mennyiben a t. képviselő urak netalán egyes hiányokra rámutatnának, ezen hiányokat kipótolni, a törvényjavaslat tárgyalását kell kernem. (*Helyeslés a jobboldalon.*)

A mi a felhozott ellenészrevételeket illeti, t. ház, azok három csoportba tartoznak. Az első csoportba tartoznak a közjogi természetűek; a második csoportba tartoznak azok, a melyek a védjegyek lajstromozásával állanak kapcsolatban és a harmadikba tartoznak a büntető határozatokra vonatkozólag tett megjegyzések.

Ez utóbbiakra nézve részletesen nyilatkozni nem fogok; mert azt hiszem, a részletes tárgyalásnál alkalmunk lesz a benyújtandó módosítások kapcsán a kérdés jogi oldalát behatóan megbeszélni, de már most kell e tekintetben a következőket megjegyezmem. (*Halljuk!*) Az előttem szólott t. képviselő ur egészen helyesen fejezte ki, hogy a büntető határozatokra nézve semminemű közösség közöttünk és ő Felsége többi országai között nincsen; ezeket mi szabadon állapíthatjuk meg. De bizonyos részleteknél, t. képviselőház, mégis tanácsos, sőt szükséges az, hogy intézkedéseink conformisak legyenek. Hiszen épen Polónyi t. képviselő ur is, midőn a ministeri felelősségre hivatkozott, kérdezte, hogy hogyan érvényesülhet a magyar minster felelőssége, a midőn Austriában esetleg egészen más eljárás szerint adják meg az árúvédjegyek oltalmát, mint nálunk; hogyan legyen tehát a magyar minster felelős olyasmért, a mi egy más ország területén másként történik. De, t. képviselőház, kétségen kívül áll az, hogy az eljárás körül is sokban alkalmazkodnunk kell és czélszerű, azért, hogy lehetőleg conformis eljárást honosítsunk meg. (*Helyeslés jobbfelől.*)

Semmiféle újabb közösügyet, t. képviselőház, ez a törvényjavaslat nem statuál; nem statuál egyszerűen már azért sem, mert az 1878. évi s azóta meg is hosszabbított vámszövetségnek 17. cikke e tekintetben egészen határozott intézkedést tartalmaz és a jelen törvényjavaslat 32. szakasza

csak annyit mond ki, hogy azt: mennyiben alkalmazandók e javaslat határozmányai ő Felsőge többi országainak és tartományainak területére, a vámszövetség határozatai szabják meg. Ujabb közös ügyet tehát ezen törvényjavaslat nem statuál. De feltéve, hogy statuál, akkor is meg kellene fontolni, vajjon a t. képviselő urnak indokolását a dolog érdeménél fogva helyeselhetjük-e; mert a t. képviselő ur azt mondja: Hja! Ez az egész törvényjavaslat, a mint van, már ezen közjogi szempontoknál fogva fejtetőre állítja a parlamentet, felforgatja a parlamentarismust és közgazdaságilag sem helyes. No, t. képviselőház, hiszen akkor sohasem volna szabad ilyen tárgyban más államokkal szövetséges viszonyba lépni. *(Igaz! Ugy van! jobbfelől.)* Hiszen méltóztassék csak számba venni, hogy a védjegyek oltalmára nézve újabban is kötetnek, sőt kötendők lesznek a jövőre nézve is az egyes államok között kölcsönös védelmet biztosító szerződések; mennyivel inkább indokolt tehát az, hogy ilyen szerződést oly állammal kössünk, melylyel közgazdasági tekintetben folytonos kölcsönös érintkezésben állunk. *(Helyeslés jobbfelől.)*

Azt pedig, hogy egy ily nemzetközi szerződésnek megkötése a parlamentet fejtetőre állítaná, a parlamentarismust felforgatná, ezt egyáltalán nem fogadhatom el. Hiszen, t. képviselőház, ha mi a nagy német birodalommal kötünk egy ily szerződést, a mely szerint biztosítva van a kölcsönös oltalom, Németország is a maga törvényei és szabályai szerint adja meg az oltalmat, mi csak a közösséget biztosítjuk; ebben a törvényjavaslatban pedig meg van mondva az, hogy a közösséget biztosítjuk az oly védjegyek részére, a melyek az illető országban az ott fennálló törvények szerint szereztettek meg. Igen, de hiszen nekünk is csak kell oltalmat szereznünk a magunk védjegyei részére. *(Ugy van! jobbfelől.)*

Hogy állunk már most a kérdéssel közgazdasági szempontból? A t. képviselő ur azt mondja, hogy közgazdaságilag hátrányos ez a törvényjavaslat mi reánk. Homlokegyenest ellenkezően áll a dolog, t. képviselő ur. Eltekintve attól, hogy a védjegy természetét méltóztatott a képviselő urnak félreérteni, azt hiszem, közgazdaságilag nagy fontossággal bír az, hogy a védjegy minél nagyobb gazdasági területen nyerjen oltalmat, *(Helyeslés jobbfelől.)* hogy nekünk keresnünk kell azt, hogy a mi általunk adott oltalom más államok területén is biztosítsassék védjegyeink részére. Mert az, hogy nálunk kevesebb védjegy adatik vagy lajstromoztatik be, mint Austriában, nem azt bizonyítja, hogy mi a lajstromozás tényére vagy oltalmára nézve közgazdasági hátrányban volnánk Austriával szemben, távolról sem, hanem ez a mellett, hogy, a mi kétséget nem szenved, Austria ipara sokkal fejlettebb, bizonyítja azt, hogy ott a lajstromozást nagyobb mértékben veszik

igénybe, mint sajnós, minálunk. Nálunk azon a téren kétségkívül némi haladást kell előmozdítani, hogy a lajstromozás tényleg igénybe vétessek kereskedők, iparosok és termelők által és ezt lesz hivatva ezen törvény előmozdítani, sőt kellő módon nálunk is meghonosítani. Azt hiszem tehát, t. képviselőház, hogy a közjogi és közgazdasági természetű észrevételei a t. képviselő urnak meg nem állhatnak.

A mi a második csoportot, a lajstromozás tényének kérdését illeti, megvallom, nagy figyelemmel kísértem azt, a mit a t. képviselő ur egy ízben mondott, de egy elfogadható indokot sem hallottam, mely engem azon meggyőződésben megingatott volna, hogy az erre vonatkozó intézkedések nemesak hogy helyesek, hanem sok tekintetben haladást is jelentenek.

A t. képviselő ur méltóztatott felemlíteni, hogy az sincs a jelen törvényjavaslatban megállapítva, hogy tulajdonképen a lajstromozásért járó díj miként szabályozandó a két államfél között és azt hozta fel indokul, hogy tulajdonképen úgy áll majd a dolog, hogy az Austriában belajstromozott védjegy oltalommal fog birni Magyarország területén is, csak a nélkül, hogy e tekintetben itt bármely lépés tétetnek, vagy díj fizettetett volna. Tökéletesen igaz. De nemcsak így áll a dolog; mert a magyar védjegy is ugyanazon oltalomban fog részesülni Austriában. Ennek közgazdasági jelentőségét én nem fogom bővebben indokolni, de azt hiszem, hogy az nem megvetendő. *(Helyeslés jobbfelől.)* A kamarának lesz fizetendő, ezeket nem az állam szedi, a lajstromozás tényeért a díj a kamarának fizetendő, minden egyes kamara megtartja a maga díjait, úgy, hogy e tekintetben a viszonyosság a két államfél között semmiféle törvényes vagy anyagi sérelmet nem okoz.

Azt is méltóztatott mondani a t. képviselő ur, hogy az áruvédjegyek belső jelentősége ezen törvényjavaslatban kellően körvonalazva nincs. Sajnálom, t. képviselő ur, de a törvényjavaslat egyes dispositiói e tekintetben a kellő választ a képviselő urnak megadják. Az ugyanis, hogy a szakaszokban egyes kifejezések tán más magyarázatot is engednek, még nem elég ok arra, hogy a törvényjavaslat ez irányú intézkedéseinek helyességét kétségbe vonjuk; mert kétségkívül, sokszor épen a dolog érdekében fekszik, hogy a túlságos részletezés helyett általánosabb, de az illető szakértők által könnyen megérthető kifejezések használtassanak. Az 1. §. világosan megmondja, mi a védjegy s azonkívül az első fejezeten pontonként végig vonul a védjegy természetének, használhatóságának és alkalmazhatóságának meghatározása; úgy hogy e tekintetben semmiféle kétség fel nem merülhet. Az, hogy termelő is megvan említve, nem okoz semmiféle nehézségeket; mert

hisz ott van a kereskedő, az iparos, a termelő. A védjegy főleg a forgalomba hozott árúnak védelmére szolgál, az árú természete pedig lehet különböző, lehet ipari vagy más kereskedelmi termék. Ez irányban tehát a részletezésnek, a kifejezések részletes megállapításának szüksége fenn nem forog, hanem a törvényjavaslat maga kellő részletességgel felsorolja az e tekintetben szükséges intézkedéseket.

A t. képviselő ur különben némi — hogy úgy mondjam — erőszakoskodással is él a törvény szakaszainak magyarázatában, mert igen felpanaszolta e törvényjavaslat nyelvének hiányos voltát. E tekintetben nem vitatkozom a t. képviselő urral. De mit csinál például a 10. §-sal? A 10. szakasz így szól: „Más termelő, iparos vagy kereskedő nevét, czégét, czímerét vagy üzletének megnevezését, az illetők beleegyezése nélkül, árúk megjelölésére használni tilos“.

Azt mondja a t. képviselő ur, hogy itt nincs megmondva, vajjon csak belföldi kereskedő értendő-e? Itt általában meg van mondva, hogy más czégének s a többinek használata az illető beleegyezéséhez van kötve; a fődolog az, hogy az illető beleegyezék abba, hogy valaki az ő nevét, czégét és a többit használhassa a maga védjegyében. Itt a védjegy constructiójáról van szó. A t. képviselő ur e dolognak azon fordulatot adja, hogy akkor nem lehet a külföldi árút védelmezni.

Polónyi Géza: Nem azt mondtam!

Baross Gábor kereskedelemügyi minister: A beszédet, melyet a t. képviselő ur elmondott, egyszeri hallásra minden részletében megbonczolni nehéz, de épen e részét tökéletesen megjegyeztem magamnak. Nehéz minden részletével foglalkozni annyival inkább, minél sajtóságsabb észjárással bonczoltatik valamely törvényjavaslat (*Derűtség a jobboldalon*) és minél kevésbé mutattatik meg annak hiányossága, mint inkább azon értelmi erő, mely képes nehézséget találni és éles kritikát gyakorolni még ott is, a hol annak helye alig van és a hol arra nézve csak a szándék forog fenn. (*Derűtség és tetszés a jobboldalon.*) A vitatkozás ezen módját nem akarom közelebbről megjelölni.

A részletek meg fogják győzni a t. házat arról, hogy a mi a védjegy fogalmáról, alkalmazhatóságáról és lajstromozásáról e törvényjavaslatban mondatik, részleteiben is helyes és megáll. A t. képviselő ur azt mondja, hogy a 6. §. intézkedését helyesli, de csodálkozik azon, hogy annak nincs meg a sanctiója.

Ha nem csalódom, már Neumann Ármint. képviselő ur szives volt megmondani, hogy igenis van sanctiója; megvan a törvényjavaslatban mondva, hogy a 6. §. határozmányai ellen vétők megbüntethetők és mikép.

Azonkívül, t. ház. a törvényjavaslatnak egy

igen fontos rendelkezése került el a t. képviselő ur figyelmét. Ő különösen az ellen fordult, hogy a vétség büntetése ahhoz köttessék, hogy az illető azt tudva követte légyen el, illetőleg tudva használta másnak védjegyét. Kétségkívül a védjegyek használata körül felmerülő büntetendő cselekmények tekintetében, de közgazdasági és kereskedelmi szempontból is egy nagyfontosságú intézkedés van a javaslatnak, mely azt tartalmazza, hogy az illető fél, ki valamely védjegyet belajstromoztatni óhajt, a kereskedelmi ministerium által előlegesen figyelmeztetendő, hogy ilynemű védjegy lajstromozása már kéretett. Ez az előzetes figyelmeztetés igen fontos és épen azért szükséges — a mit különben már a vámtörvény is kimond — hogy a védjegyeknek központi nyilvántartása keresztül vitessék. Hogy e közzététel mily hirlapban történjék, az egészen alárendelt kérdés. Mint méltóztatnak tudni, megjelent a „Központi Értesítő“ a kereskedelmi törvény által elrendelt formában a czégjegyzések számára. Igen, de ez nem czégjegyzés, hanem védjegy-lajstromozás. Azt hiszem, kár volna ebben a törvényben kimondani azt, hogy a védjegy lajstromozásának kihirdetése is a „Központi Értesítő“-ben történjék. Ott fog az megjelenni, a hol az leginkább szükséges; e tekintetben a minsternek kezét megkötni teljesen felesleges.

De, t. ház, épen az előzetes értesítés és tudósítás az, mely leginkább alkalmas elhárítani azt a veszedelmet, hogy a védjegyekkel való visszaélés gyakori legyen, ott különösen, hol ez a szándék az illetőben nincs meg, mert a kellő időben figyelmeztetve lesz arra, hogy e védjegy, melyet keres, valamely alakban, törvényes formában már létezik.

Hozzájárul az is, hogy a t. képviselő ur kifogásolta — ha jól emlékszem — hogy az illető védjegy a kamaránál lajstromozandó be. A törvény azt mondja, hogy a belajstromozás érvényére, illetőleg azon időpontra nézve, a melytől az elsőbbség számítandó, a kamaránál történt belajstromozás időpontja a mérvadó. A t. képviselő ur e helyett inkább a kihirdetés napjától való számítást tartja szükségesnek.

Polónyi Géza: A büntethetőség tekintetében!

Baross Gábor kereskedelemügyi minister: A mi a büntethetőséget illeti, hogy az mely időtől számittassék, arra nézve majd az illető bíróság fogja a tényállást megállapítani. Ugy veszem észre, hogy a t. képviselő ur a közzétételtől kívánja a büntethetőséget számítani, akár tudva történt a vétség, akár nem. Én erre nem terjeszkedem ki; csak azt akarom kifejtetni, hogy a jogvédelem kezdetétől tényleg csakugyan nem tekinthető más, mint az, hogy az illető fél a kamarában megjelenik, a maga kérvényét a védjegy lajstromozása iránt benyújtja, az illető

kamara a kérvényt átveszi, a kérvény egyik példányára a beadás időpontját és a kérvény számát rávezeti és egyuttal a bevezetést eszközli. Ez, t. ház, eltekintve attól, hogy a vámszövetségi törvényben az erre vonatkozó dispositio már benne van, helyes is; először decentralisálja a bejelentést, mert minden kamaránál megtörténhetik a bejelentés és másodszor oly kezekbe teszi le a lajstromozását, a melyeknek szakszerűsége iránt kétség nem lehet. Hozzáteszem, hogy a lajstromozás, illetőleg a védjegy-oltalom kezdetének időpontját is helyesen szabja meg akként, hogy az kezdődik a kérvény benyújtásának, tehát az illetőnek jelentkezésével.

Ezeket voltam bátor felsorolni s egyuttal kifejteni azt, hogy a t. képviselő urnak a második csoportban sorolható észrevételeit sem tartom indokoltnak s azért ismételtén kérem a t. házat, hogy tekintettel e fontos törvényjavaslatnak sürgősségére, méltóztassék a törvényjavaslatot általánosságban elfogadni, hogy annak részletes tárgyalása azonnal lehetővé tétessék. *(Helyeslés jobbfelől.)*

Elnök: Polónyi képviselő ur kívánja félremagyarozott szavait helyreigazítani.

Polónyi Géza: Minthogy kijelentettem, hogy a részletes vitában részt venni nem óhajtok, méltóztassék a t. ház megengedni, hogy szavaim helyes értelmének visszaállítása céljából néhány megjegyzést tehessek azokra, a miket a t. minister ur mondott. *(Halljuk!)*

Én a közgazdasági hátrányt abban látom, hogy míg mi 300 forint árú védelemben részesülünk Austriával szemben, addig mi 2.500, sőt illetőleg 8.000 forint árú védelmet adunk. Mert 60 darab védjegynek lajstromozása per 5 forint kitesz 300 forintot; 500 védjegynek lajstromozása per 5 forint: 2.500 forint. Ez világos.

A 10. szakaszra vonatkozólag félreértett a minister ur, mert semmi egyebet nem akartam mondani, mint azt, hogy ha csak másnak beleegyezésével használható valakinek czége, neve, vagy üzleti czíme, ezt az intézkedést csak belföldiekre kell szorítani; mert nem értem, hogy lehetne követelni e szakasz alkalmazását akkor, ha valaki például olyan védjegyet akarna használni, a mely Peruban használtatik, de nálunk nincs bejegyezve.

Szerettem volna, hogy megmondja a t. minister ur, miért téves az a felfogás, hogy a védelmet csak a belföldiekre akartam szoríttatni, a kiknek bejegyzett védjegyük van, de nem akartam kiterjeszteni olyan külföldiekre, a kiktől nem is tudjuk, hogy milyen védjegyük van.

A mit a t. minister ur a közzétételre nézve mondott, első sorban méltóztassék megengedni, hogy a büntetethetőség kezdete meghatározásának nem egyedüli módjául tekintettem, hanem azt is egyik módjául tekintettem. Mivel áll elő a minister

ur? Azzal, hogy sokkal helyesebb, ha a szaklapokban tétetik közzé, mint a központi értesítőben. *(Egy hang jobbfelől: Nem azt mondta!)* Ha ezt az elvet méltóztatik elfogadni, az egész edictalis rendszer halomra dől, mert akkor aztán felesleges lesz a „Budapesti Közlöny“, felesleges a „Központi értesítő“, mint hivatalos lap. Mert, ha valakinek szabad védjegyét közzé tenni olyan lapban, a melyben neki tetszik, a melyet azonban nekem sem nem kell, sem nem tetszik elolvasni, minő módja ez a hivatalos közzétételnek akár a törvényről, akár a védjegyről van szó?

Miképen lehet tudomást szerezni az oltalmazandó védjegy bejegyeztetéséről? Ugy, hogy a hivatalos lapban közzétételik. Ha ezen módja a hivatalos közzétételnek mellőztetik s ha a büntetethetőség attól tétetik függővé, hogy például vajjon a Ráth Károly által szerkesztett ipar-lapot olvastam-e vagy nem, akkor ez bünvádi szempontból teljesen lehetetlenség. Azért van a kormánynak a hivatalos organuma, a „Budapesti Közlöny“ vagy a „Központi Értesítő“, hogy senki se mondhassa, hogy nem volt tudomása róla, mert különben feleslegessé válik a promulgationnak minden olyan neme, mely a hivatalos lap útján történik.

Ezek voltak azok, a miket félreértett szavaim értelmének helyreállítására felhozni akartam.

Szilágyi Dezső igazságügyminister: T. képviselőház! *(Halljuk! Halljuk!)* Méltóztassék megengedni, hogy az előttem szólt képviselő ur beszédének azon részére, mely a javaslatban foglalt büntetőjogi határozatokat érintette, röviden válaszolhassak. *(Halljuk! Halljuk!)* De mielőtt ezt tenném, többször érintett két cardinalis tévedését kívánom a t. képviselő urnak helyreigazítani.

Az első, a mit a t. képviselő ur többször érintett, az, midőn a t. házat ezen törvényjavaslatról azzal szándokozott elijeszteni, hogy ezzel egy új közösügy alkottatik, holott ez az egész törvényjavaslat — a mint kiemeltetett — az Austriával kötött vám- és kereskedelmi szerződés 17. cikkelyének egyszerű folyamánya; mert ezen 17-ik cikk elrendeli azt, hogy az árú-, bélyeg- és mustra-oltalomról fennálló szabályok a vámszerződés tartama alatt csak kölcsönös megegyezéssel változtathatók meg s egyszersmind elrendeli azt, hogy mely pontok azok, melyek — megint csak a vámszerződés tartamára — kölcsönösen kötik a két államot. Már pedig hogy lehetséges legyen ez, hogy az 1867: XII. t.-cz. értelmében 10 esztendőre valami közösügy legyen, az azután nem közösügy, azt t. képviselőtársam sem fogja állítani. Ez tehát egyszerű szerződési viszony kifolyása s elenyészik vagy megújittatik a szerződési viszony megszűntével vagy tovább való meghosszabbításával.

A másik megjegyzés, ugy látszik, mintha lé-

nyegesebb volna és ha nem ellenvetésképen hozza fel a t. képviselő ur, akkor tökéletesen igaz. Azt mondja t. i., hogy ebben a törvényjavaslatban csak oly védjegyek oltalmáról kell intézkedni, melyek a mieink, vagy a melyeket kölcsönösség alapján, a vámszerződés szerint tartozunk megvédeni, t. i. azokat, a melyek Austriáé, de ezt az oltalmat a külföldre is kiterjeszteni s azokat, ha bárhol ilyen védjegyek keletkeznek, megvédeni nem volna helyes és nem volna czélszerű sem.

Általában egészen igaza van t. képviselőtársamnak s tévedése csak abban van, hogy feltételezi vagy azt látszik hinni, mintha a külföldi védjegyek itt meg volnának védve; pedig nincsenek a büntető határozatokban sem, a törvényjavaslat 31. §-a pedig világosan azt mondja, hogy külföldi vállalatok védjegyeinek s egyéb analog jegyeknek megvédésére nézve a nemzetközi szerződések irányadók, de mi a kölcsönösség alapján, a vámszerződés alapján az austriai védjegyek és analog jegyek megvédésére szerződésileg vagyunk kötelezve. Ezeket voltam bátor bevezetésül elmondani, *(Helyeslés a jobboldalon.)*

Szabad legyen most, t. ház, röviden áttérnem a büntetőjogi határozatokra.

T. képviselőtársam mindenképp előtt kifogást tett a 23. §. ellen, mely azon vétség tényálladékát állapítja meg, midőn valaki jogosítatlanul védjegyet bitorol. És két kifogást tett ez ellen. Az egyik abban áll, hogy a bűncselekmény criteriumai közé fel van véve az, hogy valakinek tudva kellett elkövetni a cselekményt. Mit kellett annak tudnia? Tudnia kellett azt, hogy oly védjegyet használt, melyre másnak kizárólagos használati joga van és ezen felül tudnia kellett azt is, hogy ha olyan árú árul, mely ily védjeggyel van ellátva, az az árú jogosítatlanul van ellátva ezzel a védjeggyel.

Ez benne van a törvényjavaslatban, de ha t. képviselőtársam azt hiszi, hogy nem ugyan ilyen praegnansan kifejezve, ez nem volt benn a régi törvényben is, még pedig annak 413. §-ában, akkor nagyon téved, mert ebben is benne van. Ha azt beismeri, hogy abban is benne van . . .

Polónyi Géza: Nem ismerem be.

Szilágyi Dezső igazságügyminister: Nem? Akkor mindjárt be is bizonyítom. Miből áll a 413. §-nak tényálladéka? *(Olvassa.)*

„A ki valamely árucikknek vagy annak burkolatán más belföldi gyárosnak, iparosnak, természetűnek vagy kereskedőnek czégét, iparjegyét jogtalanul, azon czélból használja, hogy a közönséget az árucikk eredete, természete, minősége iránt tévedésbe ejtse . . .

Polónyi Géza: Hol van a „tudva”? *(Halljuk! Halljuk! jobbfelől.)*

Szilágyi Dezső igazságügyminister: Ha ezt a „tudvát” t. képviselőtársam meg akarja ta-

lálni, szívesen kalauzul szolgállok neki mindjárt. *(Halljuk! Halljuk! balfelől.)*

A 413. §. vétséget állapít meg. Minden bűncselekmény tényálladékára a büntetőtörvénykönyv szerint az áll, hogyha nincs odatéve, hogy gondatlanságból követtetett el, akkor csak a dolosus, a szándékos elkövetés büntetetik. *(Igaz! Ugy van! jobbfelől.)* Tehát a régi törvény szerint valaki csak akkor válik bűnössé, ha tettét szándékosan követte el. Már most mikor lehet szándékosan elkövetni azt, hogy jogtalanul használja a más védjegyet? Mindenek előtt ha tudja, hogy ez a védjegy a másé, ha tudja, hogy neki ezt használni joga nincs.

Polónyi Géza: Mikor tudja?

Szilágyi Dezső igazságügyminister: Most menjünk tovább. Nemcsak ezt kell kimutatni, hanem az illetőnek e jogtalan használatot bizonyos dolosus, specialis czélzattal kell elkövetnie. S e különös czélzat abban áll, hogy a közönséget az árucikk eredete, természete vagy minősége iránt tévedésbe ejtse.

T. képviselőtársam tehát látja, hogy a „tudva” e szakaszban nagyon praegnansan, nagyon hathatósan benne van, mert még a dolus specialist is megkivánja, olyan dolus specialist, a mely körülmények között gyanítható, praesummálható, de nehezen bizonyítható. Már ez okból is a 414. §-ban adott vélelem nem volt elegendő.

De jól tudom, hogy képviselőtársam ezen csak először akadt fenn. Igazi fennakadása abban áll, hogy azt mondja, hogy e javaslat egy csodálatos törvényjavaslat, mert megkivánja, hogy az illető tudja, hogy valamely védjegy a másé, megkivánja, hogy az illető tudja, hogy annak használatára jogosítva nincs, de a belajstromozott védjegyek közzététele iránt nem intézkedik.

Ezt a kifogást képviselőtársam a törvényjavaslat többi intézkedése ellen megtehetette volna, de a büntetőjogi intézkedés ellen nem teheti. Mindjárt megmondom, hogy miért. *(Halljuk! Halljuk! jobbfelől.)* Csak legyen t. képviselőtársam azzal a türelemmel, mintha mindketten nemcsak a „tudva”, hanem az igazság keresésére járólva indulnánk.

Polónyi Géza: Azt hiszem, nem tanusítok türelmetlenséget. *(Halljuk! Halljuk! jobbfelől.)*

Szilágyi Dezső igazságügyminister: Igaza van, nem türelmetlenséget, hanem egy kis nyugtalanságot.

Vajjon, hogyha pl. egyszerűsítés végett az történnék s a javaslatban fel volna véve, a mit képviselőtársam kíván, hogy abban a bizonyos értesítőben minden védjegy közzéteendő és egyszerűsített formában le is rajzolandó: ez ezen bűncselekmény tényálladékán változtatna-e csak egy hajszálnyit is? Egy hajszálnyit sem.

Tegyük fel, hogy e közzétételel nincs meg. Mit kell az államügyésznek, mit kell a vádlónak bizonyítani? Azt, hogy a bűncselekmény alkotó

elmei megvannak, hogy az illető jogosítatlanul használt egy másét illető védjegyet és ezt tudva használja. És ha a közzététel megtörtént volna, mit kellett volna bizonyítani? Nem azt, hogy ő megszerezhetné volna a tudomást, mert a védjegy közzé lett téve; a közvádó nem praesumptio alapján járna és járhatna el, hanem azon pozitív tényt kellene neki kimutatnia, hogy az illető tudta, hogy a védjegy a másé és hogy használatára jogosítva nincsen.

Nem mondom, hogy a képviselő ur valóban így okoskodott, de a kik hallgatták, könnyen abba a tévedésbe juthatnak, hogy így okoskodott: ha abban az értesítőben mindig megjelennek a védjegyek — én hozzá tettem, hogy fametszettel illusztrálva, hogy szemlélhetőek legyenek — a közvádó ur így okoskodnék: minthogy a védjegy közzé lett téve, neki tudnia kellett róla; ennél fogva nem kell bizonyítania azt az alkatelemet, hogy tudta. Ez nem igaz. A hol dolus kivántatik a bűncselekményben, ott praesumptióval nem dolgozhatunk, mert mindenütt bizonyítékokkal kell dolgoznunk. Azért mondom, hogy a bűncselekményre nézve mindegy, akár benne van az a védjegy az értesítőben, akár nincs. *(Helyeslés jobbfelől.)*

A t. képviselő urnak másik ellenvetése — nem jól mondtam — kételye, nem ellenvetése, az, hogy nem tudja, a kísérlet büntetett-e vagy sem? Engedjen meg, bebizonyíthatom ő ellene, hogy tudja, hogy nem büntetettik. Bizonyítom saját szavaival. Ő így nyilatkozott: a büntető törvénykönyv általános elve, mely alá e vétség esik, az, hogy vétségeknél, a mennyiben nincsen világosan kifejezve az, hogy a kísérlet is büntetettik: a kísérlet büntetés alá nem esik; már pedig ez itt nincs kifejezve. A t. képviselő ur hozta fel ezen szabályt, de velem nem fogja elhíttetni, hogy kételye van, vagy bármely jogásznak kételye lehet az iránt, hogy büntetett-e a kísérlet? *(Élénk tetszés jobbfelől.)*

Harmadik ellenvetése a kártérítésre vonatkozott. Azt mondja, hogy a 27. §-ban az van mondva, hogy a büntetőbiróság a sértett fél által a védjegy dolosus használata folytán szenvedett kárért 5.000 frtig terjedhető kártérítési összeget állapíthat meg. T. képviselőtársam ez ellen két kifogást emelt, az egyik: miért állapítatik ez meg büntető uton; a másik: minek az a limitálás, hogy ezt 5.000 frtig állapíthatja meg a büntetőbiróság és azon túl nem? Mi történik azzal a féllel, kinek sokkal nagyobb, 10—20.000 frtnyi bizonyítható kára van? Minő igazságtalanság az, hogy az illető kényszerítve van 5.000 frttal megelégedni?

Nos, ebben semmi igazságtalanság sincs. A törvényjavaslatban világosan ki van fejezve, a mi ki van fejezve más esetekben is a büntetőkönyvben. Például a testi sértésekre nézve a 311. §-ban.

Polónyi Géza: 313. §!

Szilágyi Dezső igazságügyminister: 311-dik. Megnézem; ha lehet, engedek. *(Utána néz a törvénykönyvben.)* Engedelmet kérek, nem engedhetek, 311-dik. *(Élénk derűtlenség.)* Tehát ebben semmi baj nincsen. Itt rendkívüli előny van. *(Mogás balfelől.)* Megmondom mindjárt, hogy senkinek semmi kételye ne legyen s ki-ki a legnagyobb nyugodtsággal fogadhassa el a szakaszt.

Roppant előny az, ha valaki bűncselekmény által magánjogi kárt szenvedett és meg van nyitva neki az út, hogy ne csak büntetőjogi sérelme toroltassék meg, hanem magánjogi sérelme is egy és ugyanazon az eljárásban végleg elintéztessék, azon bizonyítékok alapján, melyek a büntető eljárás céljaira szükségesek és előszerazhetőek és tudvalevő, hogy azon bizonyítékok alapján ez sokszor igen könnyen megtörténhetik s valóban a legnagyobb pedanteria volna itt a magánjogi kártérítést kirekeszteni az ítéletből és azt egy külön polgári per útjára utasítani. *(Helyeslés a jobboldalon.)*

A ki azt hiszi, hogy 5.000 frtnál magasabb kártérítésre is van igénye, az e javaslat szerint nem kívánhatja, hogy a büntető eljárással az ő kártérítési igényének megállapítása egyesíttessék.

Ha a sértett fél nagyobb összeget igényel, ezen összeg nagysága érdemes arra, hogy az ügy polgári per útjára tereltessek.

T. képviselőtársam észrevételei között van azonban egy, a mely — megvallom — előttem legkevésbé érthető. Ez pedig vonatkozik arra, hogy visszaesés esetében szerinte nem helyes súlyosabb büntetés kiszabása.

Mielőtt erre nézve nyilatkoznám, legyen szabad valamit elvileg elmondanom. *(Halljuk! Halljuk!)* Az általános büntető törvénykönyv már az első ízben conjunctiv büntetéssel sújtja az analog vétségeket, tudniillik 3 hónapig terjedhető fogházzal és 1000 frtig terjedhető pénzbüntetéssel. A jelen javaslat az első esetben 2000 forintig terjedhető pénzbüntetést szab.

Annak, t. képviselőház, van oka, miért alkalmazható az első esetben kizárólag ily nagy pénzbüntetés. Ez az ok pedig az, hogy ezen dolosus bűncselekmény rendszerint nyereségyvágyból történik. A büntetésnek tehát olyannak kell lenni, hogy azt az alap motivomot, a mely a bűncselekmény elkövetésére az illetőt rábirta, a legérzékenyebben sújtja. Az ily egyénekre nézve az első elkövetésénél valóban a legérzékenyebb s mégis megfelelő büntetésnek a nagy pénzbüntetés látszik.

De egészen másként áll a dolog akkor, ha ismételt elkövetés esete, visszaesés forog fenn. Itt már az elhatározottság és a dolosus eljárás alkatelemének ereje oly nagy és az első büntetés hatály-

talansága be van bizonyítva, hogy a conjunctiv intézkedésnek, tudniillik a szabadságvesztés és pénzbüntetésnek alkalmazása teljesen indokolt.

Furcsának találja t. képviselőtársam azt, hogy ez a bűncselekmény, mely magában véve képez vétséget, ha ismételve elkövetetik, súlyosabb büntetés alá esik. Ez ellen ő nem szól, de azt mondja, hogyha 10 éven belül történik az elkövetés, akkor büntetetik súlyosan. Kifogása ez ellen az, hogy a vétségre nézve a büntető-kereset elévül 3 év alatt, így mondta a t. képviselő ur; de helyesebben mondta volna, hogy a büntetés végrehajthatósága évül el 5 év alatt — és azt mondja, ha a büntetés végrehajthatósága 5 év alatt elévül, hogy lehet a végrehajtott büntetésnek 10 éven belül még a visszaesés által súlyosító hatályt tulajdonítani? Azt csak megengedi a képviselő ur, hogy az általános büntető-törvénykönyvvel ezen javaslatnak legalább az alapelvekre nézve összhangban kell maradnia; — ott pedig ki van mondva például a lopásra, csalásra és sikasztásra, hogy a ki ezen vétségeket elköveti — büntettekről most nincs szó — és 10 éven belül visszaesik, azaz valamely analog delictumot követ el, sokkal súlyosabb büntetési fokozat alá esik. Az elévülésnek a visszaesés súlyosító elemével absolute semmi köze. *(Igaz! Ugy van! a jobboldalon.)* A visszaesés súlyosító eleméről csak akkor lehet szó, mikor egészen bizonyos, hogy az elévülésnek semminémű eleme sincs meg; mert visszaesésről csak ott van szó, a hol az illető nemcsak elítéltetett, de büntetését ki is állotta és a büntetés kiállításától számítandó 10 év alatt visszaesett; míg ellenben, ha ennek valami összeköttetése volna az elévüléssel, akkor vagy a kereset, vagy a büntetés végrehajthatósága évült volna el. *(Igaz! Ugy van! a jobboldalon.)* De miután ez supponálja a végrehajtott büntetést magát, ezt összezavarni az elévülésnél fenforgó elvekkel, alapjában véve két együvé nem tartozó categoryának összeeserélése. *(Igaz! Ugy van! a jobboldalon.)*

Helyes-e vagy sem egyáltalában a visszaesésnek ezen megoldása: erről nem akarok itt nyilatkozni. De azt csak át fogja látni t. képviselőtársam, hogy nekünk ezen vétség felállításánál és a visszaesés büntetésénél alkalmazkodnunk kellett azon általános elvekhez, melyek a büntető-törvénykönyvben le vannak fektetve. *(Igaz! Ugy van! Helyeslés a jobboldalon.)*

Én azt hiszem ennél fogva; ha egyéb, nagy döntő érvei nem lesznek t. képviselőtársamnak, a t. ház általánosságban is, részleteiben is nyugalommal elfogadhatja a törvényjavaslatot és azért azt ajánlom is elfogadásra. *(Igaz! Ugy van! Helyeslés a jobboldalon.)*

Polónyi Géza: T. ház! Ritkán fordul elő a képviselőházban oly eset, hogy neutralis tere-

állunk és így közös capacitatióknak a lehetősége absolute kizártnak nem tekinthető. Én megvallom, azt vártam volna az igazságügyminister urtól, hogy bizonyos kételyeimre nézve capacitálni fog, a melyekre nézve én igen szívesen capacitáltattam volna magamat. Legnagyobb sajnálatomra azonban kénytelen vagyok kijelenteni, hogy ez a minister urnak nem sikerült. *(Zaj a jobbon.)*

Méltóztassék csak megengedni, hogy röviden ráutaljak, mennyire szükséges volt azon felszólalás, a mit én magamnak megengedtem. Csak a kártérítés kérdésére szorítkozva, a minister ur 5.000 frt kártérítés tekintetében nekem tökéletesen igazat adott, azt mondván, hogy 5.000 frton felül tessék magánjogi úton keresni. *(Közbeszólások a jobboldalon: Benne van a törvény 27. §-ában!)* De hát 5.000 frtig is helyes dolog-e azon büntetőjogi elvet megbolygatni, hogy a büntető bíró csak akkor ítélteti meg a kártérítést, hogy ha annak mennyisége iránt a perben álló felek közt egyáltalában nincsen differentia, mert ezen esetben megítéli a büntető bíróság; de most a törvényjavaslat szerint 5.000 frtig kötelező a büntető bíróságnak ítéltetése a kártérítés kérdésében, vagyis kötelezővé van téve a bíróságra nézve 5.000 frtig az, hogy magánjogi pert is folytasson le büntetőperben. Ha az igazságügyminister urnak jogi meggyőződése szerint helyes, az ellen nekem nincs kifogásom. Azonban a főeltérés köztünk, a mit nagyon szeretném, hogy ha a többségnek t. jogászai megfontolnának, a delictum determinációjára vonatkozik.

Nem akarok én vitatkozni a t. minister urral arról, hogy miről van szó, dolusról, vagy csak culpáról, mert hisz utóvégre ma már a tudomány a dolus és culpa közötti különbséget úgy állapította meg, hogy a dolus és culpa között az a különbség, hogy egyik a szándékosságnak nagyobb, a másik annak csekélyebb foka. *(Ellenmondások és derűtség jobbfelől.)*

Bocsánatot kérek, én nem beszélek a gondatlanságról, hanem azon igen t. képviselőtársamat, a ki most közbeszólott, utalom Csemegyre, a büntető törvénykönyvnek indokolására, hol a dolus és culpa közötti különbséget szó szerint úgy kezdi, hogy csak a szándékosság foka az, mire nézve a kettő között különbség van.

Én hivatkozom erre az auctoritásra, kinek auctoritása alapján a büntető törvénykönyv törvénybe iktattatott.

A dolus és culpa közötti különbségről van szó s nem beszélünk a mulasztás eseteiről.

Mi a lényege a kérdésnek? Az, hogy helyes dolog-e törvényhozásilag, törvényalkotási szempontból bevenni azt egy törvénybe, hogy ezt a vétséget csak az követi el, a ki tudja, hogy jogtalanságot cselekszik és hogy az a védjegye annak már védve van; de ezt a törvényt nem lehet

meg a módot, hogy arról tudomást szerezhessenek, a mit kérdés tárgyává tettem. Ha a t. minister ur azt mondja, hogy a büntető törvénykönyv 411. szakaszában benne van — a minthogy benne nincsen — akkor azt kérdelem a t. minister urtól, minek másképp szövegezni a szakaszt, ha az, a mit ő mond, ugyis benne van. Minek hatályon kívül helyezni, ha ugyis benne van?

De nincsen benne és helyesen nem is lehet benne, mert igen természetes, a büntetőtörvénykönyv általános részének — gondolom — második szakaszában ki is van fejezve, hogy büntettet vagy vétséget csak az követhet el, a ki szándékosan követi el, tehát a ki tudja azt, hogy a törvény azt büntettnek, vétségnek jelöli meg. Annak specialis megjelölése ennél fogva teljesen felesleges.

De t. ház, ha valamely vétség constitutív eleme gyanánt bevétetik, hogy csak az követi el, a ki tudta, hogy a jegy védve van és tudta, hogy jogtalanul használja, azután megelégszik azzal, hogy ez a védjegy csak egy szaklapban tétessék közzé, az nézetem szerint nem a gyakorlati élet, hanem a katedra számára fog törvényt csinálni. Mert a törvényben benn van, hogy mindenki megtekintheti a védjegyet, nem kell annak a mustáját közzé tenni, teljesen elég, ha abban a központi értesítőben közzé tétetik, hogy ez a jegy védve van, miután annak leírása — megjegyzem, hogy titkos leírások is léteznek, a melyeket nem közölnek, ezek szabaddalmi kérdések — és a védjegy maga és annak alkatrészei a ministeriumban betekintheők. Ha tehát a központi értesítőben megjelenik, hogy egy jegy védve van, a ki erről tudomást akar nyerni, azt ott megtekintheti. Ez a különbség kettőnk között.

Ha a minister ur megelégszik azzal, hogy egy meg sem határozott szaklapban közöltessék a védjegy, de nem követeli, hogy hivatalos uton szereztessék edictalis tudomás, ha ezzel megelégszik és mégis beleteszi a vétség constitutív eleme gyanánt, hogy valaki azt csak tudva követheti el: ez kettőnk között a különbség — erre nézve én sem fogadom el, hogy a t. minister ur ebben engem meggyőzött volna.

Nem akarok erről hosszabban beszélni, módomban lesz erre esetleg felelni a részleteknél, de én igen kérem a minister urat, ne foglalja el azt az exclusiv álláspontot, különösen oly kérdésnél, mint a milyen a vétség kísérlete. Most már tudjuk, mert a t. igazságügyminister ur kijelentette, hogy a vétség kísérletét büntetni nem akarja; de előbb, mikor én felszólaltam, a többség padjairól igen sokan helyeselték, hogy bizony meg kellene büntetni ennek a vétségnek kísérletét is. Mert hogy az, hogyha valaki hozzáfog ahhoz, hogy tömegesen gyártsa azokat a védjegyeket s mielőtt még közzé tette, rajta vesztett: ne legyen

büntethető, a többség nézete legyen, én nem hiszem. Befejezésül kijelentem, hogy tudomásul veszem, hogy a t. kormány nem akarja e vétségi kísérletet büntetni. Most már értem ezt, de eddig nem értettem.

Szilágyi Dezső igazságügyminister: T. ház! *(Halljuk! Halljuk!)* T. képviselőtársam kijelentésére kettőt mégis meg kell mondanom. *(Halljuk! Halljuk!)* Az egyik a kártérítés kérdésére vonatkozik. A törvényjavaslat 17. szakasza világosan kimondja utolsó bekezdésében azt, hogy a polgári magánjog szerint a sértett felet megillető kártérítés helyett az utóbbinak kívánatára a büntető bíróság 5 ezer forintig kárpótlást ítélhet meg. Ebből tehát kettő következik. Következik először, hogy kárpótlást polgári úton tetszés szerint kereshet mindegyik fél; másodsor, hogy ha czélszerűbbnek látja, keresheti azt ugyanabban a perben, a büntető bíró előtt 5 ezer forintig. Annak pedig — a mit különben minden büntető perrendtartás bizonyos korlátok közt megengedett, hogy a sértett fél kártérítési igényeit adhaesio útján a büntető perben követelheti, nagy előnye abban áll, hogy szükség nélkül egy vitás kérdésből vagy egy vitás jogviszonyból nem csinálnak kettőt, a mit semmiféle törvényhozás sem tartott feladatának. A másik vonatkozik a dolus és a culpa feletti controversiára. Én, t. ház, nem ereszkedem ebbe bele. De ha t. képviselőtársam azt hiszi, hogy van különbség a dolus és a gondatlanság közt, de nincsen különbség a dolus és a culpa között a büntető törvény szerint, felolvasom a 75. §-t, mely így szól: „Büntettet csak szándékosan elkövetett cselekmények képeznek; ugyanez áll a vétségekre is” — tudniillik, hogy csak szándékosan követhetők el — „kivéve, ha gondatlanságból” — zárjel — „(culpa)” *(Derültség jobbfelől)* „elkövetett cselekmény a törvény különös részében vétségnek nyilvánított.” Gondatlanság és culpa tehát a mi terminológiánk szerint ugyanaz. *(Élénk derültség és helyeslés jobbfelől.)*

Elnök: T. ház! Szólásra senki sincsen feljegyezve, ha tehát szólani senki sem kíván, a vitát bezárom.

Emich Gusztáv előadó: T. ház! Azok után, a miket a törvényjavaslat érdekében t. képviselőtársaim és a t. szakminister urak által mondattak, csak azon rövid megjegyzésre vagyok bátor szorítkozni, hogy a bizottsági jelentés egy helyén — a mint ezt Polónyi t. képviselő ur is mondotta — a XVII. helyett a XXII. törvényczikk van megemlítve, de ez természetesen általunk nem okozott, csak sajtóhiba. A mi különben a citatiót illeti, e jelentésben a törvénynek megfelelő dispositiója van felemlítve.

Még csak arra az egyre vagyok bátor kiterjeszkedni, hogy a 8. szakaszt, a melyet szintén kifogásolni méltóztatott, ugy tetszett odaállítani,

mintha ez esetleg módot nyújtana egyes árúczik-
keknél visszaélni a tulajdonképeni védjegynek
egész intentiójával. Erre nézve megjegyzem, hogy
abban tisztán csak a kereskedelem igényeinek
megfelelő olyan gyakorlati intézkedésről van szó,
mely módot akar nyújtani arra, hogy a különböző
országokba irányuló kereskedelemnek megfelelő
védjegy ugyanazon árúra nézve is szabályoztas-
sék, a mi különben az internationalis kereskede-
lemben gyakran előfordul.

Ezen rövid megjegyzésre szorítkozván, ké-
rem a t. házat, méltóztassék a törvényjavaslatot
változtatlanul elfogadni. *(Helyeslés jobbfelől.)*

Elnök: T. ház! A tanácskozást befejezett-
nek nyilvánítom. Következik a szavazás.

Kérem először, elfogadja-e a ház Polónyi
Géza képviselő urnak azon indítványát, hogy a
törvényjavaslat újabb átdolgozás végett az igazság-
ügyi bizottsághoz utasítsassék: igen vagy nem?
(Igen! Nem!) Kérem azon képviselő urakat, kik
azt elfogadják, méltóztassanak felállani. *(Meg-
történik.)*

A ház nem fogadta el Polónyi Géza kép-
viselő ur ezen javaslatát.

Kérem már most a t. házat, méltóztatik-e a
törvényjavaslatot általánosságban a részletes tár-
gyalás alapjául elfogadni, igen vagy nem? *(Igen!
Nem!)*

Kérem azon képviselő urakat, kik azt el-
fogadják, méltóztassanak felállani. *(Megtörténik.)*

A ház többsége elfogadta, következik a rész-
letes tárgyalás és pedig a közgazdasági bizottság
szövegezése szerint.

Josipovich Géza jegyző *(olvassa a törvény-
javaslat címét, az I. fejezet címét, az 1. és 2.
szakaszokat, melyek észrevétel nélkül elfogadtattak;
olvassa a 3. §-t).*

Neumann Ármin: T. ház! A törvény-
javaslat 3. §-a bizonyos jelvényeket föltétlenül,
másokat csak feltételesen zár ki a belajstromo-
zástól, tudniillik csak akkor, ha a jelvények mint
olyanok jelentkeznek s nem képezik valamely
védjegynek csupán egyik alkatrészét. Így a 3. §.
1. pontja, mely szerint a lajstromozásból ki van-
nak zárva oly védjegyek, melyek „kizárólag ő
Felségének, vagy a királyi család valamely tag-
jának arczképéből állanak” és a 4. §-ból kitűnik,
hogy a javaslat a magyar államban közhasznos-
ságú czimereket is csak feltételesen akart a be-
lajstromozástól kizárni; de ezen intentio nem
nyert a 3. §. 2. pontjában kifejezést, ugyanazért
bátor vagyok javasolni, hogy a 2. pont következő-
kép szövegeztessék: „kizárólag állami és köz-
hatósági czimerekből, valamint pusztán számokból,
betűkből vagy szavakból állanak”.

Elnök: Fel fog olvastatni a módosítvány.

Josipovich Géza jegyző *(olvassa a módo-
sítványt)*

KÉPVH. NAPLÓ. 1887—92. XV. KÖTET.

Baross Gábor kereskedelmi minister:

A beadott módosítványt indokainál fogva ma-
gamévé teszem.

Elnök: Szólásra senki sem lévén feljegyezve,
a vitát bezárom.

A 3. §. első és második bekezdése nem támad-
tatván meg, kijelentem, hogy azok elfogadtatnak.

A 3. bekezdésnél Neumann Ármin képviselő
ur a felolvasott módosítványt adta be.

Kérem a t. házat, méltóztatik-e azt el-
fogadni? *(Igen!)*

Azthiszem, kijelenthetem, hogy ez elfogadtatik.

A többi bekezdések meg nem támadtatván,
kijelentem, hogy azok elfogadtattak.

Josipovich Géza jegyző *(olvassa a 4—22.
§-okat, melyek észrevétel nélkül elfogadtatnak, ol-
vassa a 23. §-t).* Neumann Ármin!

Neumann Ármin: T. ház! A 23. §. a
büntetésnek csupán a maximumát határozza meg;
hogy azonban ezen intézkedés is összhangzásba
hozassék a büntető törvény szellemével, bátor va-
gyok indítványozni, hogy itt is minimum és ma-
ximum legyen megállapítva, még pedig olykép,
hogy a minimum 500 s a maximum 2.000 forint
legyen, *(Helyeslés jobbfelől)* a mint ez a bizottság
jelentésében is benne van. Ezen kívül a szakaszhoz
a következő második új bekezdést van szerencsém
javaslatba hozni *(olvassa):* „A mennyiben a cse-
lekmény a büntető törvénykönyv szerint súlyo-
sabb beszámítás alá esik, különösen a büntető
törvénykönyv 379. és következő szakaszai szerint a
csalás büntette, vagy vétsége is fenforog, a büntető
törvénykönyv rendelkezései alkalmazandók.” Ne-
hogy azon feltevés keletkezhessek, mintha e tör-
vényjavaslat intézkedései következtében a büntető
törvénykönyv rendelkezései elesnének. *(Helyeslés
jobbfelől.)*

Elnök: Fel fog olvastatni a módosítvány.

Josipovich Géza jegyző *(olvassa a módo-
sítványt).*

Baross Gábor kereskedelmi minister:

T. ház! Miután a módosítvány az esetleg ki-
szabandó büntetést igazságosabbá, a szöveget pe-
dig teljesebbé teszi, a benyújtott módosítványhoz
készségesen hozzá járulok.

Elnök: A 23. §-hoz Neumann Ármin kép-
viselő ur olyan módosítványt hoz javaslatba, mely
a szakasz szövegével nem ellenkezik, azt hiszem,
kimondhatom, hogy a szakaszt a t. ház elfogadja.
Most kérem, méltóztatik-e a t. ház elfogadni az
imént felolvasott módosítványt, mely szerint a bün-
tetés minimuma 500, a maximuma 2000 forintban
állapittatik meg? *(Elfogadjuk!)*

Azt hiszem kijelenthetem, hogy a t. ház el-
fogadja.

Most kérem a t. házat, méltóztatik-e a t. ház
elfogadni Neumann képviselő ur által a 23. §-hoz
javaslatba hozott, imént felolvasott új bekezdést?

(*Elfogadjuk!*) Azt hiszem, kimondhatom, hogy elfogadtattott.

Következik a 24. §.

Josipovich Géza jegyző (olvassa a 24., 25., 26. §-okat, melyek észrevétel nélkül elfogadtattak; olvassa a 27. §-t). Molnár Antal!

Molnár Antal: T. ház! (*Halljuk!*) A tárgyalás alatt levő szakaszhoz két módosítványt vagyok bátor benyújtani. Egyik annak kimondását célozza, a mi magától értetlik ugyan, de a melynek világos kifejezése esetleg támadható kételyeknek fogja elejét venni, annak kimondása tudniillik, hogyha többen ítéltetnek el ugyanazon vétségért, a kártérítési összegért egyetemlegesen felelősek.

A második módosítvány a 23. §-nál Neumann Armin képviselőtársam indítványára elfogadott módosítás követelménye, a mennyiben az szükségessé teszi az intézkedést a kártérítésre vonatkozó határozatok alkalmazására azon esetben, a midőn a vádlott súlyosabb beszámítás alá eső és a büntető törvénykönyvbe ütköző valamely cselekmény miatt ítéltetett el.

Ezeknél fogva javaslom, hogy a negyedik bekezdés a következő ponttal egészítették ki: „Ha ugyanazon vétségért többen ítéltetnek el, az elítéltek a kártérítési összegért egyetemlegesen felelősek.“

Továbbá a szakasz végére új bekezdéskép a következő szöveget ajánlom:

„A kártérítésre vonatkozó fennebbi határozatok akkor is alkalmazandók, ha a 23 §. második bekezdésének rendelkezései folytán a vádlott súlyosabb beszámítás alá eső és a büntető törvénykönyvbe ütköző valamely cselekmény miatt ítéltetnek el.“

Kérem módosítványaim elfogadását. (*Helyeslés jobbfelől.*)

Elnök: Fel fognak olvastatni a módosítványok.

Josipovich Géza jegyző (olvassa a módosítványokat).

Baross Gábor kereskedelmi minister: T. ház! (*Halljuk!*) A szavatossági kötelesség kimondását a magam részéről is célszerűnek tartom s ezért a módosítás első részét készséggel elfogadom, hasonlóképen a másodikat is, mely tulajdonképen természetes folyamánya azon módosításnak, melyet Neumann Armin t. képviselő ur már a 23. §-ban benyújtani szives volt. (*Helyeslés.*)

Elnök: T. ház! Szólásra senki sincsen feljegyezve, ha tehát szólani senki sem kíván, a vitát bezárom. A Molnár Antal képviselő ur által benyújtott módosítványokkal a szakasz szövege meg nem támadtatván, azt hiszem, kijelenthetem, hogy az elfogadtatik. Molnár Antal képviselő ur e szakaszhoz két módosítványt nyújtott be; az egyikben azt kívánja, hogy a 4-ik bekezdés végére tétessék a már felolvasott szöveg. Kérem a t. házat, méltóztatik-e

azt elfogadni, igen vagy nem? (*Igen!*) Azt hiszem, kijelenthetem, hogy elfogadtatik. A másik módosításában a szakasz végére egy új bekezdést hoz javaslatba Molnár képviselő ur és így kérdem a t. házat, méltóztatik-e ezen felolvasott új bekezdést elfogadni, igen vagy nem? (*Igen!*) Azt hiszem, kijelenthetem, hogy elfogadtatik.

Következik a 28. §.

Josipovich Géza jegyző (olvassa a 28. §-t). Molnár Antal!

Molnár Antal: T. ház! (*Halljuk!*) Bátor vagyok e szakaszhoz is egy új bekezdést javaslatba hozni. Az új bekezdés célja, hogy azon esetben is, midőn a sértett fél a polgári bíróság előtt érvényesíti kártérítési igényét, a bíróság a kár mennyisége felett a bizonyítékok szabad mérlegelése alapján hozhassa meg határozatát. E célból vagyok bátor indítványozni, hogy e szakasz végére a következő új bekezdés tétessék: „Ha a sértett fél a 23. és 24. §§. eseteiben, kártérítési követelését a polgári bíróság előtt érvényesíti, a bíróság a kár ténye és mennyisége felett a felforgó körülmények alapján saját belátása szerint határoz.“ Kérem a módosítás elfogadását.

Elnök: Fel fog olvastatni a módosítvány.

Josipovich Géza jegyző (olvassa a módosítványt). Jellinek Artur!

Jellinek Artur: T. ház! Azok után, a miket az általános vita alkalmával bátor voltam elmondani, most igen rövidre szoríthatom megjegyzéseimet.

A 23. §. után t. i. egy külön új fejezetnek beiktatását bátorodom javasolni.

E fejezet kiindul azon alapelvből, hogy a védjegykérdések tisztán magánjogi kérdéseket képeznek és hogy azoknak eldöntése nem a közigazgatási, hanem tisztán és kizárólag bírói útra tartozik. Ezen kívül hatályon kívül helyezendőnek és eltörölnendőnek véli a 29. §-t és az új fejezet az „eljárás“-ról kimondaná azt, hogy a megindítandó magánjogi peres ügyek a törvényszékek mint kereskedelmi bíróság hatáskörébe tartoznak. Annak bizonyítása, hogy miért tekintendők ezek kereskedelmi ügyeknek, talán bővebb indokolást nem igényel; de kimondandó lenne a törvény keretén belül, hogy a lefoglalás és a zárlatra vonatkozó s a 28. §-ban megállapított jogok érvényesíthetők legyenek a polgári bíró előtt is, mert ez a jogérvényesítésnek egyik legfontosabb eszközét képezi. Kimondandó lenne továbbá az, hogy az elkobzás és megsemmisítésnek helye lenne a polgári bíró előtt, mert igen gyakran, tekintve, hogy e cselekmény indítványi cselekmény, mely rövid idő alatt elévül, a másik fél kénytelen lesz a polgári bíróság elé menni és ott a büntető eljárás egyik legfontosabb követelményét az fogja képezni, hogy a hamisított védjegy-

gyel ellátott tárgyak elkoboztassanak, esetleg azon korlátok között, melyeket a törvény megszab, megsemmisítsenek. Azt hiszem, hogy e jogot határozottan meg kell adni és ennek csakis külön szakaszba foglalásával teszünk eleget.

Felveendőnek tartom továbbá azt is, hogy a magánjogi igény 3 év alatt évül el. Hivatkozom e részben a szerzői jogra, a hol a magánjogi kártérítés elévülése hasonló időre van szabva.

A 29. §-t illetőleg már az általános vita alkalmával jeleztem állásponantomat és azért ismétlések kikerülése végett itt csak azt jegyzem meg, hogy a 29. §. kihagyandó volna. *(Helyeslések jobbfelől.)*

Elnök: Fel fog olvastatni a módosítvány.

Josipovich Géza jegyző *(olvassa a módosítványokat).*

„Módosítás.

A III-dik fejezet után következő fejezet mint IV-ik fejezet „Az eljárásról“ iktatandó:

31. §. Az ezen törvény alapján megindítandó magánjogi peres ügyek a kir. törvényszékek mint kereskedelmi bíróság hatáskörébe tartoznak.

32. A 28. §-ban a lefoglalás és zárlatra vonatkozó intézkedések a polgári peres eljárásban is alkalmazást nyernek.

33. §. A jelen törvény 23. és 24. §-ai esetében, habár a védjegybitorlás büntetethősége megszűnt, úgy az elkobzás, mint a megsemmisítés a 27. §. korlátai között a polgári bíróság előtt kérhető.

34. §. A védjegybitorlásból eredő magánjogi kártérítés iránt tanácsolható kereset 3 év alatt évül el. Az elévülés azon napon kezdődik, a melyen a forgalomba hozatal vagy elárusítás utoljára történt.

„Módosítás a 29-dik § hoz.

A 29-dik §. kihagyandó.“

Teleszky István igazságügyi államtitkár: T. ház! Én a módosítást elfogadhatónak nem tartom. Azt, hogy az eljárásra vonatkozó szabályok is bevétessenek, egészen felesleges és szükségtelen. *(Helyeslés jobbfelől.)* De nem fogadhatom el például mindjárt azt sem, a mi az indítvány homlokzatán áll, t. i. annak kimondását, hogy a civil kártérítési keresetek mindenesetre a kir. törvényszékekhez mint kereskedelmi bíróság hatáskörébe tartoznak. Nem fogadhatom el először azért, mert ha a kártérítési követelés kisebb és nem haladja meg azon összeget, a mely törvényeink szerint a sommás eljárás körébe tartozik, t. i. nem haladja meg az 500 frtot, akkor egyáltalában nem értem, hogy miért kellene itt a törvényes illetékességet megállapítani. De nem volna helyes megállapítani a törvényszékeknek mint kereskedelmi bíróságoknak kizárólagos illetékességét sem, mert ez a törvény nemcsak a kereskedők és iparosok védjegyéről, hanem a terhelő védjegy megvédé-

séről is szól. Nekem általában az a nézetem, hogy magánjogi törvényeink azon módosítása mellett, melyek ezen szakaszokhoz beadattak, hogy t. i. ki van mondva az, hogy a kár ténye és mennyisége felett a bíró bizonyítékok szabad méltatása mellett ítélt és ítéltet, magánjogi szabványaink elég módot nyújtanak arra, hogy a mennyiben az illető sértett fél nem akar azon jogával élni, hogy a szigorúbb rendszabályok alkalmazása végett a büntető bíró elé menjen, tisztán kártérítési követelésének érvényesítését a fennálló törvények és szabályok értelmében az illetékes bíróság előtt szorgalmazhatja.

Ennél fogva én a 28. §. helyett indítványozott fejezet elfogadását nem ajánlom és részemről azt el nem fogadom. A 29. szakaszra nézve esetleg később, ha az tárgyalatik, fogok nyilatkozni. *(Élénk helyeslés jobbfelől.)*

Elnök: T. ház! A tanácskozás menetére nézve meg kell jegyezni, hogy ezen módosítás itt tulajdonképen nem a maga helyén van beadva. Mert a 28. szakasz tárgyalását először teljesen be kellett volna fejezni és azután a 29. szakasz felolvasása után térhetett volna a t. ház arra, hogy e szakasz kihagyandó-e vagy nem. Itt azonban már a 29., sőt egészen új 30 és 31. szakaszokra nézve adattak be módosítások. Nézetem szerint tehát először azt kell eldönteni, hogy a 28. szakasszal és az arra vonatkozó módosítással, a melyet Molnár Antal képviselő úr beadott, mi történjék?

Mint hogy pedig a 28. §-ra vonatkozólag több észrevétel nincs, azt hiszem, kijelénthetem, hogy a ház azon szakaszt a bizottság szövegezése szerint fogadja. *(Általános helyeslés.)*

Kérdem már most, méltóztatik-e a t. ház Molnár Antal t. képviselő úrnak a 28. §-hoz beadott módosítványát, mely szerint ő egy új bekezdést kíván annak a szövegébe beilleszteni, elfogadni, igen vagy nem? *(Igen!)* Azt hiszem, kijelénthetem, hogy az elfogadtatik.

Ezzel a 28. §. tárgyalása be lévén fejezve, következik a 29. §.

Josipovich Géza jegyző *(olvassa a 29. §-t).*

Polónyi Géza: A ház nem határozatképes.

Elnök: T. ház! Két óra elmult; azt hiszem, a 29. §. feletti tanácskozást az ahhoz beadott módosítványokkal együtt a holnap d. e. 10 órakor tartandó ülés napirendjére tehetjük át. *(Általános helyeslés.)*

A szőnyegen levő tárgy elintézése után a mai napirend fentartásával következik a mai nap elfogadott törvényjavaslatok harmadszori felolvasása.

Horánszky Nándor: T. ház! A napirendhez kívánok szólni. *(Halljuk!)* Azon kérést vagyok bátor intézni a t. házhoz, hogy méltóztassék akként rendelkezni, hogy ha ezen most napirenden

könyvek felolvasására és megszavazására vonatkozó pontjait hitelesíteni, hogy azok a főrendiházhoz átküldhetők legyenek.

Dárdai Sándor jegyző (olvassa a jegyzőkönyvnek két ide vonatkozó pontját).

Elnök: Ha nincs észrevétel, a jegyzőkönyvnek ezen két pontját hitelesítettnek jelentem ki.

Következik „a védjegyek oltalmáról“ szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása, jelesen a 29. §.

Josipovich Géza jegyző (olvassa a 29. §-t).

Josipovich Géza jegyző: Neumann Ármin!

Neumann Ármin: T. ház! A belajstromozás központosításának egyik főelőnye abban rejlik, hogy a belajstromozásból folyó kérdések tekintetében egyöntetűbb eljárás érhető el és egyenlő elvek képződnek. Ebből folyólag a javaslat első kikezdése az idevágó kérdéseket a kereskedelmi miniszter hatáskörébe utalja, mint a ki az összes adatok birtokában is lévén, legkönnyebben derítheti ki a tényálladékot. Miután azonban a 29. §. első bekezdésének mostani szövegezése azon hiedelemre adhatna alkalmat, mintha az elsőbbség és az átruházás kérdése függetlenül a védjegy kizárólagos jogától is tartoznék a kereskedelemügyi t. miniszter hatásköréhez: indítványozom, hogy a 29. §. első bekezdésének második sorában a „valamint“ szó után ezen szók helyett „az elsőbbség és átruházás jogosultsága“ tétessenek ezen szók: „ezen jogok elsőbbsége és átruházása“. (Helyeslés.)

Elnök: Fel fog olvastatni a módosítvány.

Josipovich Géza jegyző (olvassa).

Elnök: Szólásra senki sincs feljegyezve. Kérem a t. házat, méltóztatik-e szemben a Neumann Ármin képviselő ur által beadott módosítással változatlanul fentartani a bizottság szövegezését igen vagy nem? (Nem!) Azt hiszem, kijelenthetem, hogy az nem tartatik fenn és így a 29. §. első bekezdése a Neumann Ármin t. képviselő ur által beadott módosítással fogadtatik el. A második bekezdés meg nem támadtatván, kijelentem, hogy ez elfogadtatik.

Josipovich Géza jegyző (olvassa a 30. §-t, mely észrevétel nélkül elfogadtatott. Olvassa a 31. §-t). Neumann Ármin!

Neumann Ármin: T. ház! A 31. §-hoz bátor vagyok a szakasz lényegének érintetlenül hagyásával a következő szabatosabb szövegezést ajánlatba hozni: „Ha a kereskedelemügyi miniszter a 6. §. alapján bizonyos árúnemekre elrendeli, hogy azok forgalomba bocsátásuk előtt az általa meghatározott módon belajstromozott védjeggyel láttassanak el, az, ki a rendeletet megszegi, kihágást követ el és az 1884: XVII. törvényczikk 157. szakasza b) pontjának megfelelőleg 20-tól 200 frtig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő és azonkívül az illető árú mindenkor elkobozandó. Ezen kihágások-

ban a bíraskodás tekintetében az 1884 : XVII. törvényczikk 166. szakaszában meghatározott iparhatóságok illetékesek, melyek a hozzájuk utalt iparkihágási ügyekben előírt eljárást követik“. (Helyeslés.)

Elnök: Fel fog olvastatni a módosítvány.

Josipovich Géza jegyző (olvassa).

Baross Gábor kereskedelmi miniszter: T. ház! Mint méltóztatik emlékezni, tegnap itt szóba hozatott az, hogy a törvényjavaslatnak már elfogadott 6. §-a nélkülözi a sanctiót. E tekintetben már tegnap voltam bátor mondani, hogy igenis van sanctiója a 6. §-nak, még pedig a törvényjavaslat 31. §-ában. Az a módosítás, melyet most Neumann Ármin t. képviselő ur adott be, a 31. §-t szabatosabban fogalmazza és közelebb viszi ahhoz az értelemhez, a melyet annak adni kell. Ezen szempontból én a módosításhoz szívesen hozzájárulok. (Helyeslés jobbfelől.)

Elnök: T. ház! Szólásra senki sincs feljegyezve: következik tehát a szavazás. Minthogy Neumann Ármin képviselő ur újonnan szövegezett szakaszt hozott javaslatba, kérdem a t. házat, méltóztatik-e a Neumann Ármin képviselő ur új szövegezésével szemben a 31. §-t változatlanul fentartani, igen vagy nem? (Nem!) Azt hiszem, kijelenthetem, hogy a ház nem kívánja fentartani a 31. §-t; s így kijelenthetem azt is, hogy a szakasz Neumann Ármin képviselő ur szövegezésében fogadtatik el.

Következik a 4. fejezet.

Josipovich Géza jegyző (olvassa a 4. fejezet címét).

Elnök: T. ház! Ezen 4. fejezet elé egy más 4-ik fejezetet hozott javaslatba Jellinek Artur képviselő ur. Mielőtt tehát a szöveg ézerinti 4 fejezet tárgyalás alá vétetnék, kérdeznem kell a t. házat, méltóztatik-e a Jellinek Artur képviselő ur által javaslatba hozott fejezetet elfogadni?

Baross Gábor kereskedelmi miniszter: T. ház! Jellinek Artur t. képviselő ur módosítására nézve Teleszky István t. képviselőtársam és államtitkár ur tegnap már jogi szempontból nyilatkozott és én csatlakozom az ő jogi fejtegetéseibe, azért nem is tartom szükségesnek, hogy e szempontból visszatérjek a módosítványra. /

Csupán csak egy megjegyzésre kívánok szorítkozni. A t. képviselő ur tegnap kiemelte — és ezt módosítványa is kifejezi — hogy ő nem helyeselheti azt, hogy a miniszternek bizonyos határozati jog adatik, mert abban a vélekedésben van, hogy a törvényjavaslat azon intézkedése, mely a miniszternek bizonyos döntési jogot enged, mélyen érinti a tulajdon kérdését és ő nem tartja helyesnek, hogy ily esetekben a miniszter döntsön.

Abstract jogi szempontból én is osztozom e nézetében, mert én is azt hiszem, hogy magánjogi kérdésekben közigazgatási uton határozni nem volna indokolt. Eltérésnek lehet ily esetekben akko

helye, midőn nyomós okok vezetnek ily eljárás indítványozására; a jelen esetben azonban előzetes kérdéseknek eldöntéséről van szó, még pedig a szakközeg, a szakminister részéről. Tehát a bíró, a kinek nem lehet elzárkóznia a kérdés szakszerű megítélése előtt, mielőtt büntetőjogi vagy más értelemben határozatot hoz, utalva van arra, hogy a kérdést közigazgatásilag szakszerűen kezelő ministertől felvilágosítást bizonyos tekintetben kérjen. A 29. §. is Neumann Ármin képviselő urnak tegnap elfogadott módosítása következtében szabatosabb alakot nyert és a ki ezt figyelemre méltatja, látni fogja, hogy ott első sorban magával a lajstromzással kapcsolatos és közigazgatási úton elintézendő kérdésekről van szó. De még egy más tekintetre is bátor vagyok felkérni a t. ház figyelmét (*Halljuk!*) és ez az, hogy végre is arra vagyunk utalva, hogy óvatos figyelemmel kísérjük azt, milyen hatáskör adatik egyik vagy másik államterületen az illető ministernek; mert fordulhatnak elő esetek, hogy miután a törvény bizonyos tekintetben közös alkalmazást nyer, épen a mi szempontunkból szükséges, hogy az egyöntetű és korszerű alkalmazás biztosítottassék. Már pedig sokkal könnyebben érintkezhetnek a kormány tagjai egymással, mint a bíróságok. Épen ezért figyelmeztetni voltam bátor a t. házat, hogy fordulhatnak elő esetek, a melyekben hasonló kérdések eldöntése adminisztratív hatáskörbe fog soroztatni, holott más tekintetben nem lehetne aggály az iránt, hogy ugyanazon teendők bírói hatáskörbe utaltassanak.

Én tehát azon tekintetből, a melyeket érinteni bátor voltam, tisztelettel kérem a t. házat, hogy a Jellinek Artur képviselő ur által beadott módosítványt, mely új III. fejezet beillesztését tárgyalja, mellőzni méltóztassék. (*Helyeslés.*)

Elnök: Szólásra senki sem lévén feljegyezve, ha szólni senki sem kíván, kérem a t. házat, méltóztatik-e Jellinek Artur képviselő urnak új III. fejezet beillesztését magában foglaló módosítványát általánosságban — mert több szakaszból áll — elfogadni? (*Nem fogadjuk el!*) Azt hiszem, kimondhatom, hogy a módosítvány nem fogadtatott el. Következik a IV. fejezet.

Josipovich Géza jegyző (olvassa a IV. fejezet címét s a 32. és 33. szakaszokat, melyek észrevétel nélkül elfogadtattak).

Baross Gábor kereskedelmi minister: T. képviselőház! Azon módosítványok következtében, melyeket a t. ház tegnap a 24. §-ra vonatkozólag elfogadni méltóztatott s a melyekben nyilvánvalóan utalás történik a magyar büntető törvénykönyv bizonyos határozmányaira, szükségét látom annak, hogy miután a törvény hatálya Horvát-Szlavonországra is kiterjesztetik, ott pedig a magyar büntető törvénykönyv nincs hatályban és büntető és magánjogi tekintetben autonóm törvények szerint kezeltek az igazságszol-

gáltatás, külön szakaszban világosan kimondassék, hogy Horvát-Szlavonországek területén ezen kérdések megítélése szempontjából az ott érvényben levő törvények a mérvadók; minek következtében kérem a t. házat, méltóztassék a következő indítványomat, mint új 34. §-t elfogadni: „A mennyiben a jelen törvényben a fennálló magánjogi vagy büntető törvényekre történik hivatkozás, ez alatt Horvát-Szlavonországekban az ott fennálló magánjogi és büntető törvények éntendők.“ Ezen új szakasz felvétele által minden megfelelő kiegészítést nyerne a törvényjavaslat illető intézkedései. Önként érthető, hogy ezen indítványom elfogadása esetében, melyet tisztelettel kérek, a törvényjavaslat 34. §-a 35. számot fog kapni. (*Helyeslés.*)

Elnök: Fel fog olvastatni a módosítvány.

Josipovich Géza jegyző (olvassa).

Elnök: A kereskedelmi minister ur a 33. §. után új 34-ik §-t hozott javaslatba, minélfogva kérem a t. házat: méltóztatik-e azt elfogadni, igen vagy nem? (*Igen!*) Azt hiszem, kijelenthetem, hogy elfogadtatik és így a következő szakasz 35. számot fog kapni. Következik a 35. §.

Josipovich Géza jegyző (olvassa).

Emich Gusztáv előadó: Ezen szakasz utolsóelőtti sorában a „Horvát-Szlavon és Dalmátországek“ kifejezés előtt levő „a“ szócska fölösleges, kérem tehát, méltóztassék azt törölni. (*Helyeslés.*)

Elnök: Az előadó ur e szakaszra nézve azt a módosítást tette, hogy az utolsóelőtti sorban előforduló „a“ névelő hagyassék ki. Azt hiszem, kijelenthetem, hogy a 35. §-t az előadó ur styláris módosításával méltóztatik elfogadni. (*Helyeslés.*)

Ezzel a törvényjavaslat részletes tárgyalása befejeztetvén, harmadszori megszavazásra a legközelebbi ülés napirendjére tűzetik ki.

Következik a közlekedésügyi bizottság jelentése a kereskedelemügyi minister ur által be-terjesztett „a dévaványa-szeghalom-kóti és szeghalom-füzesgyarmati helyi érdekű vasut engedélyezésére“ vonatkozó 434. számú törvényjavaslat tárgyalása.

Azt hiszem, méltóztatik a t. ház e jelentést felolvasottnak tekinteni és így a vitát megnyitom. Az első szó illeti a bizottság előadóját.

Neményi Ambrus, a közlekedésügyi bizottság előadója: T. ház! (*Halljuk! Halljuk!*) Ezen törvényjavaslatban a kormány felhatalmazást kér arra, hogy a bihari helyi érdekű vasutat a kis-njszállás-dévaványa-gyomai helyi érdekű vasutal összekötő békésvármegyei vasut építésére az engedélyt kiadhassa. Ezen felhatalmazás tulajdonkép már egyszer az 1885: XVIII. t.-cz. által megadott. Minthogy azonban a nevezett törvényezikk

utáni tartama alatt az utadó fizetésére nézve megállapítandó szabályok szerint a földbirtokosnak évenként megfizetni.

A felmerülő vitás kérdések — a mennyiben a felek között a törvényhatóság első tisztviselőjének közbenjárása mellett egyezség nem jönne létre — az illetékes bíróság által döntendők el.

161. §. A törvény hatályának kiterjedése.

Jelen törvény hatálya Fiume városának és kerületének, valamint Horvát-Szlavonországoknak kivételével, a magyar korona egész területére kiterjed.

A katonai igazgatás alatt álló, ugyszintén az általa újból építendő utak- és műtárgyakra, míg azok ezen igazgatás alatt maradnak, továbbá Fiume városára és kerületére nézve a jelenben fennálló gyakorlat a további intézkedésig fentartatik.

Horvát-Szlavonországok területén az 1868 : XXX. t. cz. mérvadó.

162. §. Régi határozatok érvénytelensége.

Jelen törvény következtében hatályukat veszti a hazai törvényeknek, rendeleteknek, szabályoknak és szabályrendeleteknek, továbbá a szokásjognak mindazon megállapításai, melyek a jelen törvény határozataitól eltérők.

163. §. Törvény végrehajtása.

A jelen törvény életbeléptének napját a kereskedelemügyi minisier határozza meg,⁽¹⁾ ki annak a belügyi, pénzügyi, igazságügyi és földművelésügyi ministerekkel egyetértő végrehajtásával egyuttal megbíztatik.⁽²⁾

II. TÖRVÉNY-CZIKK

a védjegyek oltalmáról.⁽³⁾

(Szentelést nyert 1890. évi február 4-én. Kihirdettetett az «Országos Törvénytár»-ban 1890. évi február 13-én.)

ELSŐ FEJEZET.

Általános határozatok.

1. §. Védjegyek alatt a jelen törvény értelmében oly jelvények, (jegyek, vignetták s effélék) értendők, melyek a kereskedelmi forgalomra szánt készítményeknek és árúknak más hasonló készítményektől és árúktól való megkülönböztetésére szolgálnak.⁽⁴⁾

2. §. A ki valamely védjegy kizárólagos használati jogát magának biztosí-

(1) Az 1890 ápr. 12. 21,802. sz. keresk. min. rend. értelmében (1890. R. T. 261.) a törvény 1890 május 13-én lépett életbe.

(2) V. ö. 1890 ápr. 12. 21,802. sz. keresk. min. rend. a közutakról és vámokról szóló 1890: I. t. cikk végrehajtása tárgyában (1890. R. T. 261.); 1892 márcz. 31. 13,322. sz. és jul. 11. 43,380. sz. keresk. min. rend. e törvény végrehajtása tárgyában (1892. R. T. 921. és 1413.).

(3) E törvényt módosítja és kiegészíti az 1895: XLI. t. cz.

E törvény hatálybaléptét megelőzően a védjegyek oltalmát az 1858 decz. 7. ny. par. (1858. R. G. Bl. 230.) szabályozta («Gesetz zum Schutze der gewerblichen Marken und anderer Bezeichnungen»), mely törvényt Ausztriában is hatályon kívül helyezte a védjegyek oltalmáról szóló 1890 jan. 6. törv. (1890. R. G. Bl. 19.).

(4) V. ö. 11. §.

tani kívánja, azt a következő fejezetben foglalt határozatok értelmében be kell lajstromoztatnia.

3. §. A belajstromozásból kizárva vannak, és ennél fogva a kizárólagos használati jog megszerzésére nem alkalmasak az oly védjegyek, a melyek:

1. kizárólag Ő Felségeiknek, vagy a királyi család valamelyik tagjának arczképéből állanak; ⁽¹⁾

2. kizárólag állami és közhatósági czimerekből, valamint ~~pusztán számokból, betűkből~~ vagy szavakból állanak; ⁽²⁾

3. a forgalomban bizonyos árunemek megjelölésére általánosan szokásosak;

4. erkölcstelen és közbotrányt okozó vagy közrend elleni ábrázolatokat vagy a tényleges üzleti viszonyoknak vagy a valóságnak meg nem felelő, és a fogyasztó közönségnek tévedésbe ejtésére alkalmas feliratokat vagy adatokat tartalmaznak. ⁽³⁾

4. §. Az oly védjegyek, a melyeken Ő Felségeiknek vagy a királyi család valamelyik tagjának arczképe vagy valamely kitüntetés, a magyar állami vagy közhatósági czimer képezi a védjegy alkatrészét, csak az esetre lajstromozhatók be, ha a fennálló törvények vagy szabályok értelmében az azok használata tekintetében megkivánt engedély előzetesen igazoltatik. ⁽³⁾

5. §. A betűket vagy szókat is tartalmazó védjegynek eszközölt belajstromozása nem képez akadályt, hogy más is árunem megjelölésére saját nevét vagy czégét akár rövidebb alakban is használhassa.

6. §. A belajstromozott védjegy használata rendszerint nem kötelező; azonban a kereskedelemügyi minister bizonyos árunemekre elrendelheti, hogy ilyenmü árúk forgalomba bocsátásuk előtt a jelen törvény értelmében belajstromozott védjeggyel, rendeleti uton megállapítandó módon láttassanak el. ⁽⁴⁾

7. §. Valamely védjegynek kizárólagos használati joga nem zárja ki azt, hogy ugyanazon védjegy más árunemre, más vállalkozó által ne használtassék. Ha az árunemek azonosságára nézve kétség támad, a kereskedelemügyi minister a kereskedelmi és iparkamara meghallgatása után dönt (13. §.). ⁽⁵⁾

8. §. Több védjegynek ugyanazon folyamodó nevére, a jelen törvény határozatai szerinti bejelentése, még az esetben is meg van engedve, ha rendeltetésük ugyanazon árunemekre való.

9. §. A védjegy azon vállalathoz tartozik, melynek védelmére szolgál, ugyanazzal megszűnik és birtokváltozás esetében az új birtokosra átszáll.

Ez utóbbi esetben — hacsak a vállalatot az özvegy, kiskoru örökösök, hagyatéknak vagy csődtömeg nem folytatja, — az új tulajdonos a birtok megszerzése után, különbeni törlés terhe alatt 3 havi határidőn belül a védjegyet saját nevére átíratni tartozik. ⁽⁶⁾

(1) V. ö. 4. §.

(2) E pontot értelmezi: 1895: XLI. t. cz. 1. §.

(3) V. ö. 21. §. d) p.

(4) A czukorgyárosok tekintetében v. ö. a czukoradóról szóló 1888: XXIII. t. cz. 25. §-át.

V. ö. továbbá 1890 ápr. 21. 24,551. sz. keresk. min. rend. bizonyos árunemeknek védjegyekkel kötelezőleg leendő ellátása tárgyában (1890. R. T. 717.); 1895 jul. 15. 34,973. sz. keresk. min. rend. a kaszák-, sarlók- és szalmavágóknak kötelezőleg védjeggyel leendő megjelölése tárgyában (1895. R. T. II. 435.).

V. ö. alább 31. §.

(5) V. ö. 29. §.

(6) V. ö. 16., 20. §., 21. §. c) p.

10. §. Más termelő, iparos, vagy kereskedő nevét, czégét, czimerét vagy üzletének megnevezését, az illetők beleegyezése nélkül, árúk megjelölésére használni tilos.

11. §. A mi ezen törvényben az árúk megjelöléséről mondatik : mindaz azok csomagolásain, tartályain, borítékain és az efféléken használt megjelölésekre nézve is áll.

12. §. Azon szabályok, melyek bizonyos árúk különös megjelöléséről intézkednek, különösen a fémjelzési szabályok, jelen törvény által változást nem szenvednek.⁽¹⁾

MÁSODIK FEJEZET.

A védjegyek lajstromzásáról és töltéséről.

1. CZIM.

Lajstromzás.

13. §. A védjegy, melynek kizárólagos használati jogát valaki a maga számára biztosítani óhajtja, azon kereskedelmi és iparkamaránál, melynek területén az illető vállalat létezik, négy példányban bemutatandó.

Egy példány a kereskedelmi és iparkamaránál vezetendő lajstromhoz csatolandó, egy példány a következő szakaszban meghatározott záradékkal ellátva, a félnek visszaadandó, két példány pedig a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztendő.⁽²⁾

A fél egyuttal a védjeggyel biztosítandó árunemeket megnevezni tartozik.

Ezen kívül minden védjegyről nyomda útján való kihirdetésre alkalmas cliché mutatandó be, mely használat után a félnek visszaszolgáltatandó.

Olyan védjegyekről, melyek fém, agyag, üveg és efféle anyagokból álló árúkra alkalmaztatnak, a megfelelő védjeggyel bélyegzett próbanyomatok legalább három példányban melléklendők.⁽³⁾

14. §. A bemutatott védjegy mindenik példányára a kereskedelmi és iparkamarának ezzel megbízott közege :

- a) a védlajstrom folyó számát ;
- b) a beérkezés napját és óráját ;
- c) annak nevét vagy czégét, kinek részére a védjegy belajstromoztatott ;
- d) a vállalatot és az árúkat, melyek megvédésére a védjegy szolgál, reájegyezni tartozik, és ezen reájegyzés a hivatalos pecsét alkalmazása mellett általa sajátkezüleg aláírandó.

A kereskedelmi és iparkamarák védjegy lajstromaiba az a), b), c), d) pontokban foglalt adatok beiktatandók és mindenki által megtekinthetők.⁽⁴⁾

15. §. Minden egyes védjegy lajstromozásaért 5 forint díj fizetendő, mely összeg a lajstromozást eszközöző kereskedelmi és iparkamara pénztárába folyik.⁽²⁾

(1) V. ö. 1891: XXXIV. t. cz. a kézi lőfegyvereknek kötelező megvizsgálásáról. — V. ö. még fenn 6. §.

(2) V. ö. 20. §.

(3) V. ö. 7., 17. §§.

(4) V. ö. 20., 22. §§.

16. §. A védjegyek lajstromozása a bejegyzés idejétől számított tiz évről tiz évre a lajstromozási díj újlag lefizetése mellett megújítandó, ellenkező esetben a védjegy oltalma megszűntnek tekintendő.⁽¹⁾

17. §. A kereskedelemügyi ministeriumban központi védjegy-lajstrom vezetendő, melybe a kamaráknál bejegyzett védjegyek beérkezésük sorrendje szerint bejegyzendők.

A központi védjegy-lajstrom ugyanazon adatokat tartalmazza, melyek a kereskedelmi és iparkamaráknál a 14. §. szerint vezetett lajstromokban foglaltatnak s mindenki által megtekinthető. A bejegyzett összes védjegyekről betűrendes és folyton kiegészítendő lajstromok készítendők, melyek a közönség által a hivatalos helyiségekben megtekinthetők.

Ekkép kezelendők a 13. §-ban említett próbanyomatok is.

A védjegyeknek a központi védjegy-lajstromba történt bejegyzése után, azok lenyomata a 13. §-ban említett clichék felhasználásával közzéteendő.⁽²⁾

18. §. A kereskedelemügyi minister értesíti, esetleg szakértők meghallgatása után, a védjegyoltalomért folyamodót arról, hogy ugyanazon árunemre nézve az általa újonnan bejelentett védjeggyel azonos vagy hozzá hasonló védjegy már be van lajstromozva, a folyamodó belátására bizván azt, hogy bejelentését fentartsa, módosítsa, vagy visszavonja.

Az, hogy a védjegy-oltalomért folyamodó erről értesítettet, egyidejűleg a már korábban belajstromozott illető védjegy tulajdonosával is közlendő.

19. §. A védjegy kizárólagos használati joga a bemutatót azon naptól és órától kezdve illeti, a midőn a védjegyet a kereskedelmi és iparkamaránál bemutatta és e szerint ítélendő meg az elsőbbségi igény, ha többen azonos védjegyet ugyanazon vagy különböző kereskedelmi és iparkamaránál jelentettek be.

2. CZIM.

Átiratás.

20. §. Hogy a védjegy a 9. §. értelmében átirható legyen, a folyamodó által a vállalat megszerzése igazolandó.

Az átiratásnál ugyanazon díj fizetendő, mint a lajstromozásnál (15. §.).

A megtörtént átiratás a feleknek kiadott igazolványra (13. §. 2-ik bekezdése) ép úgy, mint a kereskedelmi és iparkamara lajstromába (14. §.) és a központi védjegy-lajstromba is (17. §.) bejegyzendő és közzéteendő (17. §.)⁽³⁾

3. CZIM.

Törlés.

21. §. A védjegy törlendő:

- a) a védjegy tulajdonosának kérelmére;
- b) ha a lajstromozás a 16. §-ban foglalt határozatok ellenére kellő időben nem újított meg;
- c) ha az átiratás-kellő időben nem kérelmeztetett (9., 20. §.);⁽⁴⁾

(1) V. ö. 9. §., 21. §. b) p., 33. §.

(2) V. ö. 20., 22. §§.

(3) V. ö. 21. §. c) p.

(4) Az ezen pont alapján törölt védjegyeknek újból lajstromozásáról v. ö. 1895: XLI. t. cz. 7. §.

d) ha a kereskedelemügyi minister határozata szerint a védjegy ~~a 23. és 24. §-ok szerint~~ nem volt belajstromozható;

e) a kereskedelemügyi minister által valamely védjegy használati jogának fennállása iránti vitás ügyben hozott és törlést rendelő határozat alapján (29. §.).⁽¹⁾

22. §. A törlés mind a kereskedelmi és iparkamara lajstromába, mind az ott levő védjegyre (14. §.), mind a központi védjegylajstromba is bejegyzendő és közhírré teendő (17. §.).

HARMADIK FEJEZET.

Védjegybitorlások.

23. §. A ki másnak kizárólagos használati jogát képező védjeggyel jogtalanul ellátott árut, ezt tudva, forgalomba hoz, vagy áru, továbbá az, a ki valamely védjegyet ily célból utánoz, a védjegyhamisításnak vétségét követi el, és ötszáz forinttól kétezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő; visszaesés esetében, ha az utolsó büntetés kiállása óta tiz esztendő még el nem telt, három hónapig terjedhető fogházzal és ötszáz forinttól kétezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A mennyiben a cselekmény a büntető törvénykönyv szerint súlyosabb beszámítás alá esik, különösen a mennyiben a büntető törvénykönyv 379. és következő szakaszai szerint csalás büntette vagy vétsége is forog fenn: a büntető törvénykönyv rendelkezései alkalmazandók.⁽²⁾

25. §. Nem zárja ki

a 23. és 24. §-okban⁽⁴⁾

meghatározott cselekmények büntethetőségét, ha a védjegy, név, cég, czimer vagy a vállalat üzletének elnevezése, csekély változtatással vagy oly annyira nem eléggé észrevehető módon használtatik, hogy a közönséges vevő az áruk közti különbséget csak különös figyelem reáfordításával ismerheti fel.

26. §. A 23. és 24. §-okban meghatározott vétségek megbüntetése — Horvát-Szlavonországokban is — a kir. törvényszékek hatáskörébe tartozik.⁽⁵⁾

csak a sértett fél indítványára büntetendők.

Az ítéletben a sértett félnek a tárgyalás folyama alatt kifejezett kívánatára kimondandó, hogy az utánzásra vagy jogtalan megjelölésre kizárólag vagy különösen alkalmas szerszámok és készülékek az említett célra hasznavehetetlenekké tétessenek; továbbá, hogy az utánzott védjegyeknek és jogtalanul készített megjelöléseknek netán meglevő készletei megsemmisíttes-

27. §. A 23. és 24. §-okban meghatározott vétségek⁽⁶⁾

(1) V. ö. 1895: XLI. t. cz. 3. §. — A 21. §-t kiegészíti: 1895: XLI. t. cz. 4. §.

(2) E §-t módosítja és pótolja: 1895: XLI. t. cz. 8. §. — V. ö. alább 30. §.

(3) E §-t módosítja és pótolja: 1895: XLI. t. cz. 9. §.

(4) Jelenleg: az 1895: XLI. t. cz. 8. és 9. §§-aiban.

(5) E §-t módosítja és pótolja: 1895: XLI. t. cz. 10. §.

(6) Az 1895: XLI. t. cz. 11. §-a értelmében vétség helyett kihágás értendő, a 23. és 24. §§-ok helyett pedig az 1895: XLI. t. cz. 8. és 9. §§-ai.

senek. és hogy a jogtalanul alkalmazott védjegyek és megjelölések az elítéltnak birtokában levő árukról, illetőleg burkolataikról, még az esetben is eltávolíttassanak, ha ezen eltávolítás az árúk megsemmisítését okozná is.⁽¹⁾

A sértett félnek a tárgyalás folyamata alatt kifejezett kívánatára megrendelendő továbbá: hogy az ítélet egész terjedelmében indokaival együtt, az elítéltnak költségén közzhírré tétessék. A közzététel módja és határideje a sértett fél kívánatának tekintetbevételével az ítéletben megállapítandó.⁽²⁾

A polgári magánjog szerint a sértett felet megillető kártérítés helyett, ez utóbbinak a tárgyalás folyama alatt kifejezett kívánatára, a büntető bíróság az elítélt ellen, az ítéletben a büntetésen kívül, a fenforgó összes körülmények méltatásával szabad meggyőződése szerint a sértett fél javára ötezer forintig terjedhető kártérítési összeget is megállapíthat.

Ha ugyanazon

vétségért⁽³⁾

többen ítéltetnek el, az elítéltek a kártérítési összegért egyetemlegesen felelősek.

A kártérítésre vonatkozó fentebbi határozatok akkor is alkalmazandók, ha a 23-ik §.⁽⁴⁾

második bekezdésének rendelkezése folytán a vádlott súlyosabb beszámítás alá eső és a büntető törvénykönyvbe ütköző valamely cselekmény miatt ítéltetik el.

28. §. A sértett félnek jogában áll a 27. §. 2-ik bekezdésében említett tárgyakra nézve a büntető ítélet meghozatala előtt a lefoglalást, külön őrizet alá vételt és más olyan intézkedések foganatosítását kérelmezni, melyek által a büntetendő cselekmény ismétlése megakadályoztatható.

Ezen kérvény a bíróság részéről azonnal elintézendő, de szabadságában áll a kérelmezett foglalat, illetőleg külön őrizet alá vételt vagy a kívánt más intézkedéseket a sértett féltől bekövetelendő biztosíték letételétől függővé tenni.

Ha a sértett fél

a 23-ik és 24-ik §-ok⁽⁵⁾

eseteiben kártérítési követelését a polgári bíróság előtt érvényesíti, a bíróság a kár ténye és mennyisége felett a fenforgó körülmények alapján saját belátása szerint határoz.

29. §. Azon kérdés felett, vajjon megillet-e valakit a védjegy kizárólagos használati joga, valamint ezen jognak elsőbbsége és átruházása felett; továbbá a felett: vajjon valamely lajstromozott védjegy egy harmadik személy által más árunemekre használatba vehető-e vagy sem (7. §.), a kereskedelemügyi minister határoz.⁽⁶⁾

(1) V. ö. 28. §.

(2) V. ö. 1890 máj. 16. 17,662. sz. igazs. min. rend. a védjegyek oltalmáról szóló 1890: II. t. cz. elleni vétségekben marasztaló bírósági ítéleteknek a keresk. miniszterhez való felterjesztése tárgyában (1890. R. T. 800.).

(3) Az 1895: XLI. t. cz. 11. §-a szerint vétség helyett kihágás értendő.

(4) Jelenleg: az 1895: XLI. t. cz. 8. §-a.

(5) Jelenleg: az 1895: XLI. t. cz. 8. és 9. §§-ai.

(6) V. ö. 21. §. e) p.

Ha a bűnvizsgálat folyama alatt (23. és 24. §.) esetben a büntetőbiróság az illető adatok köz- oly kérdés merül fel, melynek előzetes eldön- lésével e kérdés előzetes eldöntésére a neve- tése az előbbi kikezdés szerint a kereskede- zett ministert felkérni és határozatát bevárni lemügyi minister hatásköréhez tartozik, ez tartozik. (1)

30. §. Az 1878: V. t. cz. 413. §-a a jelen törvény életbeléptével hatályon kívül helyeztetik.

31. §. Ha a kereskedelmi minister a 6. §. alapján bizonyos árunemekre elrendeli, hogy azok forgalomba bocsátásuk előtt az általa meghatározott módon belajstromozott védjeggyel láttassanak el: az, a ki ezen rendeletet megszegi kihágást követ el: és az 1884: XVII. t. cz. 157. §-a d) pontjának megfelelőleg husz forinttól kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. és azonkívül az illető árúk mindenkor elkobozandók.

Ezen kihágásokban a biráskodásra az 1884: XVII. t. cz. 166. §-ában meghatározott iparhatóságok illetékesek, a melyek a hozzájuk utalt ipar-kihágási ügyekben előirt eljárást követik.

NEGYEDIK FEJEZET.

A magyar korona területén kívül eső vállalatok védjegyei. (2)

32. §. Külföldi vállalatok védjegyeinek, valamint a nevek, czégek, czimek vagy más üzleti megnevezések védelmére nézve az illető államokkal kötött államszerződések, illetőleg egyezmények irányadók. (3)

Hogy milyen feltételek alatt legyenek az Ő Felsége többi királyságai és országai területén lajstromozott védjegyek, továbbá az ottani termelő iparos vagy kereskedő neve, czége, czimere, vagy üzletének megnevezése a jelen törvényben biztosított védelemben részesítendő, az a vám- és kereskedelmi szövetség határozmányai (4) szerint ítélendő meg.

(1) E bekezdést módosítja és pótolja: 1895: XLI. t. cz. 12. §.

(2) V. ö. 1895: XLI. t. cz. 5. §.: 1892 szept. 23. 57,036. sz. keresk. min. rend. a külföldi gyári és kereskedelmi védjegyeknek belajstromozása tárgyában (2236.).

(3) A védjegyek oltalma tárgyában a következő államokkal vannak szerződéseink: 1872: XIV. t. cikk az *északamerikai Egyesült-Államokkal* 1871 nov. 25-én az iparvédjegyek tárgyában kötött egyezményről; 1875: XI. t. cz. az *Oroszországgal* 1874 febr. 5-én (jan. 24.) az iparvédjegyek tárgyában létesült nyilatkozvány becikkelyezéséről; 1876: XLIX. t. cz. a *Nagybritanniával* 1876 decz. 5-én kötött kereskedelmi szerződés becikkelyezéséről (6. cz.); 1880: XXII. t. cz. a *Belgiummal* az áruvédjegyek oltalma tárgyában 1880 jan. 12-én kötött egyezményről; 1884: VI. t. cz. az 1884 febr. 18-án *Franciaországgal* kötött keresk. egyezmény becikkelyezéséről (II. cz.); 1886: IX. t. cz. a védjegyek kölcsönös védelme iránt *Svájccsal* 1885 jun. 22-én kötött egyezmény becikkelyezéséről; 1887: XXXIX. t. cz. a *Braziliával* az áruvédjegyek oltalma tárgyában 1886 aug. 28-án kötött egyezmény becikkelyezéséről; 1887: XL. t. cz. a *Németalfölddel* az áruvédjegyek oltalma tárgyában 1886 évi szept. 3-án kötött egyezmény becikkelyezéséről; 1888: XVI. t. cz. a *Dániával* a védjegyek kölcsönös oltalma tárgyában 1888 febr. 9-én kötött egyezmény becikkelyezéséről; a *Svéd- és Norvégországgal* gyári és kereskedelmi védjegyek kölcsönös oltalma tárgyában 1889 szept. 20-án kötött egyezmény becikkelyezéséről; 1892: IV. t. cz. a *német birodalommal* a szabadalmi, musta- és védjegyohtalom tárgyában 1891 decz. 6-án kötött egyezmény becikkelyezéséről; 1892: VI. t. cz. az *Olaszországgal* 1891 decz. 6-án kötött keresk. és hajózási szerződés becikkelyezéséről (XVI. cz.); 1893: XXIV. t. cz. a *Rumániával* a védjegyek kölcsönös oltalma tárgyában 1893 jan. 28-án kötött egyezmény becikkelyezéséről.

(4) V. ö. az 1878: XX. t. cikkbe iktatott és az 1887: XXIV. t. cz. által meghosszabbított vám- és keresk. szövetség XVII. cikkét.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Zárhatározatok.

33. §. Az eddigi szabályok alapján bejegyzett védjegyek közül azon védjegyek, melyeknek lajstromozása óta jelen törvény életbeléptetéséig a 16. §-ban megállapított tíz év még nem járt le, ezen határidő leteltéig, ujalagos lajstromzás nélkül is a jelen törvény alapján érvényesítendő védelemben részesülnek.

Ellenben azon védjegyek, melyek a jelen törvény életbeléptetése előtt 10 évnél régibb idő óta lettek lajstromozva, az eddigi lajstromokból a jelen törvény hatályba léptétől számított három hó elteltével törlendők, ha az illető védjegytulajdonosok ezen határidő alatt védjegyük újabb belajstromozását nem kérték.

Jelen törvény életbeléptetése előtt védjegy-bitorklás miatt megindított tárgyalások az eddigi szabályok szerint és az eddigi illetékes hatóságok előtt befejezendők.

34. §. A mennyiben a jelen törvényben a fennálló magánjogi vagy büntető törvényekre történik hivatkozás, ez alatt Horvát-Szlavonországra nézve az ott fennálló magánjogi és büntető törvények értendők.

35. §. Ezen törvény kihirdetése napjától számítandó három hó múlva lép életbe,⁽¹⁾ és végrehajtásával a kereskedelemügyi és igazságügyi ministerek. Horvát-Szlavonországra nézve pedig, a kereskedelemügyi minister, ki e tekintetben Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok bánjával egyértőleg jár el, bizatnak meg.⁽²⁾

III. TÖRVÉNY-CZIKK

a gróf Andrássy Gyulának állítandó emlékről.⁽³⁾

(Szentelést nyert 1890. évi márczius 12-én. Kihirdettetett az «Országos Törvénytár»-ban 1890. évi márczius 14-én.)

1. §. Gróf Andrássy Gyulának a trón és a haza iránt szerzett érdemei elismeréseül Budapesten államköltségen emlék állítandó.

2. §. Ezen törvény végrehajtásával a ministerium bizatik meg.

(1) Minthogy a törvény 1890 február 15-én hirdettetett ki: 1890 május 15-én lépett életbe. (Az egyidejűleg alkotott osztrák törvény 1890 május 20-án lépett életbe.)

(2) V. ö. 1896 febr. 21. 1196. eln. sz. keresk. min. rend., szabályzat a védjegytanács számára (1896. R. T. I. 803.).

(3) Hasonló jellegű törvények: 1848: I. t. cz. Dicsőült József nádor emléke törvénybe iktattatik: 1876: III. t. cz. Deák Ferencz emlékének törvénybe iktatásáról.